

Leto XXI. Stev. 140
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka. Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

LJUDSKA PRAVICA
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1934 # MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z »BORBO«

U NU MED LJUDSTVOM HRVATSKE

Vedno nova potrdila prijateljstva

PARADA JLA

Predsednik U Nu odpotuje danes iz Zagreba v London

Zagreb, 15. jun. (Tanjug). Ze dva dni je burmanski državnik U Nu gost ljudstva in ljudske oblasti na Hrvatskem, ki sta mu od prihaja preko Reke in danes v Sisku in Zagrebu povsod pripravila prav tako slovesen in hkrati prisrčen sprejem kot prejšnje dni v Makedoniji in v Sloveniji. Od kraja do kraja se je U Nu v neposrednem stiku z ljudmi vedno znova prepričal o iskrenem prijateljstvu do Burme, o gospodarskem napredku dežele in o možno- stih vedno tesnejšega sodelovanja med Jugoslavijo in daljno Burmo.

Sisak, 15. jun. (Tanjug). Davi je burmanski ministrski predsednik U Nu s svojim spremstvom prispel v Sisak. Na železniški postaji so visoke goste pozdravili predstavniki oblasti. Pred železniško postajo je bila zbrana ljudska množica, ki je goste navdušeno pozdravila. Več pionirk v narodnih nošah jim je izročilo

lepe šopke. Avtomobilska kolona se je morala na poti proti železniški postaji ustaviti, ker so hoteli ljudje burmanske goste pozdraviti od blizu. Pred železarno je stal slavolok, narejen iz brezšivnih cevi, na visokih drogovi- h pa so vihrale jugoslovanske in burmanske zastave.

Med livarji in plavžarji v Sisku

U Nu si je najprej ogledal plavže, potem pa še jeklarno in novo valjarno brezšivnih cevi v vseh oddelkih so delavci železarne visoke goste prisrčno pozdravljali. Pred odhodom iz železarne so jim priredili zakusko, člani folklorne skupine delavskega kulturnega in umetniškega društva železarne »Vujó Banjanine« pa so jim prikazali narodne plesne iz Posavine in Banata. Plesalec so se pridružili U Nu, Aleksander Ranković in Ivan Krajačić. V imenu delavskega sveta železarne je Milan Stambolija izročil U Nuju maketo spomenika »Vstaja« in dve originalni posavski narodni noši iz okolice Siska.

zdravljala pred železniško postajo in po mestu, koder se je pomikala kolona avtomobilov. Burmanske in jugoslovanske državne zastave so vihrale na 12 m visokih drogovi- h in poslopljih, napisih, med njimi tudi mnogi v burmansčini, pa so bili napeti čez ulice, po katerih so se peljali gostje.

Prijetno presenečen spričo takšnega sprejema je U Nu živahno odzdravljaj Zagrebčanom, ki pa je prispel na Trg republike, se je kolona avtomobilov za nekaj časa ustavila. Gostje so z zanimanjem gledali narodne plesne in poslušali narodne pesmi, s katerimi so jih ljudje pozdravljali. Potem se je U Nu s svojim spremstvom odpravil na Markov trg v Gornjem mestu. Tudi tam ga je pozdravila velika množica ljudi. Med odmorom na Marko- vemu trgu so člani folklornih skupin gostom spet predvajali narodne plesne.

U Nu si je nato ogledal tovarni »Prvomajska« in »Rade Končar«.

Na kosilu pri predsedniku Sabora

Opoldne je dr. Vladimir Bakarić priredil slovesno kosilo burmanskim gostom, ki so se ga udeležili tudi Aleksander Ranković, Mijalko Todorović in Ivan Krajačić ter drugi politični in javni delavci. Predsednik Sabora dr. Bakarić je podaril predsedniku U Nuju narodno nošo iz Vrlike, njegovi soprogi pa narodno nošo iz Senja in garnituro lepoglavskih čipk.

Kosilo je potekalo v prisrčnem vzdušju. Predsednik Sabora je izrekel krajo zdravico, v kateri je poudaril simpatije naših naro- došev za boj burmanskega naroda za neodvisnost in napredok. Izrazil je željo jugoslovanskih narodo- došev, da bi se prijateljstvo z Burmo še poglobilo. Pri tem je poudaril podobnost poti in težav, ki sta jih morali premagati oboje dežel v minulosti, in izrazil upanje, da bodo hodili narodi obeh dežel v boju za mir na svetu tudi v prihodnje po isti poti.

V odgovoru je U Nu poudaril: Jugoslovani ljubijo junake in sovražijo strahopetce. Isto velja za Burmance. Ko je vaš veliki junak maršal Tito obiskal našo deželo, si je pridobil srca našega ljudstva.

Med nami pa so še druge podobnosti. Po prihodu v Jugosla- vijo sem ugotovil, da imajo Ju-

rodni sporov in težav. Njuno prijateljstvo sta utrdila prejšnji Titov in sedanji U Nujev obisk. Prijateljstvo med Rangunom in Beogradom bo koristilo tudi obli stvari svetovnega miru, za katero se tako zavzemajo dežele izven blokov.

Potem piše časnik o politiki Burme in ugotavlja istovetnost ciljev te dežele s cilji indijske zunanje politike ter izraža prepričanje, da bosta obiska indijskega in burmanskega ministrskega predsednika v Evropi pri- pomagla k medsebojnemu razumevanju med narodi. Nehru in U Nu predstavljata Azijo in sta najboljša tolmača politike miru svojih dežel.

Med mehaniki v »Prvomajski«

Med obiskom v »Prvomajski« je U Nu izrekel priznanje visoki ravni industrializacije, o kateri se je lahko prepričal na potovanju po Jugoslaviji. Poudaril je, da je gospodarsko sodelovanje med obema deželama docela možno in potrebno.

»Priznatj moram,« je dejal, »da še nisem vedel, da je Jugoslovija dosegla tako visoko raven industrializacije. Mi sploh nismo vedeli, da Jugoslovija lahko izvažata industrijsko opremo. Čim bolj si ogledujem vaše tovarne, tem bolj sem prepričan, da je gospodarsko in industrijsko sodelovanje med našima deželama ne le potrebno, marveč povsem možno. Mi v Burmi smo zdaj v začetni fazi industrializacije in nam je nujno potrebno tehnično znanje in industrijska oprema. Jugoslovija ima oboje. Mi pridelujemo riž, na razpolago imamo tikov les in razne rudnine. Vse to bi lahko izvažali v Jugoslavijo, če potrebujete. Če si bomo tako medsebojno pomagali, bomo vzpostavili gospodarsko sodelovanje, ki bo koristilo našima deželama,« je rekel U Nu.

Potem se je zahvalil za pri- srčni sprejem v tovarni in prosil njene voditelje, naj vsemu kolektivu sporoče njegovo zahvalo za darila. Kolektiv »Prvomajske« je podaril U Nuju album s foto- grafijami o delu in izdelkih, njegovi soprogi pa kip ranjenega borca.

V tovarni »Rade Končar«

Predsednik U Nu je nato obiskal tovarno »Rade Končar« in si ogledal več njenih oddelkov. Pred spomenik padlemu heroju Radu Končarju je položil šopek cvetja.

goslovani mnogo smisla za šalo. Isto velja za Burmance. Vi ste ponosno, toda ne oholo ljudstvo. Tako je tudi z Burmo. Jugoslavija je gostoljubna dežela, njeno ljudstvo je odkritosrčno in širokogrudno. Vi, ki ste bili v Burmi, zlasti moj prijatelj veleposlanik

Bulajić, lahko potrdite, da je tudi Burma gostoljubna in širokogrudna dežela.

Davi smo si ogledali več tovar- varn in imel sem občutek, da sem mlajši študent, ki hodi po tovar- nah in jih spoznava. V Zagrebu in drugod sem videl mnogo indu- strijskih naprav in, ko sem jih ogledoval, sem pomislil na gos- podarsko sodelovanje. Mi smo v prvi etapi industrializacije in mi tovarne šele gradimo. Mi nimamo tehničnega znanja in bali smo se, da bomo celo primorani zapreti nekatere tovarne, preden jih bo- mo dogradili. Zdej, ko sem videl, koliko tehničnega znanja imate vi, pa sem ohrabren. Imel sem koristne razgovore s Titom in ostalimi tovariši, in jutri bomo najbrž objavili skupno izjavo o gospodarskem sodelovanju. Prepri- čan sem, da je gospodarsko sodelovanje med nami možno.

PO VOLITVAH NA SICILIJI

Ali bo Scelba izgledil

nova trenja med koalicijskimi strankami?

Rim, 15. jun. (Tanjug). Mini- strskemu predsedniku Scelbi so dali osem dni časa za ureditev odnosov v vladni koaliciji, za se- stavo novega vladnega programa in za preosnovo vlade. Predsed- nik demokratske parlamentarne skupine je izjavil, da se je vladna kriza dejansko že začela, ker so demokristjani izjavili, da ne bodo ostali več v vladi centra, če ne bodo docela izpolnili nji- hovih programskih zahtev. Pod- obno izjavo je dal tudi tajnik demokratske stranke Fanfani. Po njegovem mnenju je Scelbova naloga pripraviti ostale stranke vladne koalicije do tega, da bodo sprejele demokratski program.

Demokristjani razen tega niso pripravljeni odstopiti nobenega nadaljnjevega resora drugim stran- kam. Če hoče Scelba vključiti republikance v vlado, je rekel Fanfani, jim mora odstopiti v vladi mesto, ki je doslej pripa- dalo socialnim demokratom ali liberalcem.

Nepostojivo stališče demo- kristjanov je poglavitna ovira Scelbovim naporom, da bi utrdil položaj vlade. Scelba bo naletel na odpor zlasti pri liberalcih, ki niso pripravljeni sprejeti Fanfa- nijevih zahtev, da je treba usta- noviti ministristvo za državno in- dustrijo in uvedti državno nad- zorstvo nad iskanjem in črpanjem petroleja. Prav tako liberalci ne soglašajo z demokristjani v tem, da je treba razširiti agrarno re- formo v smislu dosedanjih načel na vso Italijo.

Socialni demokrati pa se ne strinjajo z demokratskim vod- stvom glede spremembe volilnega zakona ter vztrajajo pri popol- nem proporcionalnem sistemu, ki bi zaščetil majhne stranke pred demokratskim političnim mono- polom.

Te kočljive probleme je Scel- ba danes začel obravnavati s predstavniki vladnih strank. Ker je Fanfani odklonil sodelovanje v tej razpravi, češ da so demo- kristjani jasno razložili svoje

stališče in da razen tega ni pri- pravljen na kompromis, so se s Scelbo sestali predstavniki parla- mentarnih skupin, ne pa tudi taj- niki vladnih strank. Z ureditvijo, ki se mu jo bo nemara posrečilo doseči, bo moral Scelba prihodnji teden pred parlament, ki bo gla- soval o sprejemu ali odklonitvi nove sestave vlade in o novem vladnem programu.

Burmanska vojaška delegacija v Bosni

Zenica, 15. jun. (Tanjug). Bur- manska vojaška delegacija pod vodstvom komodora Tan Peja je obiskala včeraj Zenico, kjer si je ogledala livarno in jeklarno. Uprava železarne je burmanske goste pogostila.

Danes so obiskali tovarno »Braitstvo« v Novem Travniku. Iz Novega Travnika je burmanska vojaška delegacija popoldne na- daljevala pot v Vogosče in Sara- jevo.

SKUPŠČINSKO ZIVLJENJE

Edvard Kardelj bo podal danes ekspozice o uveljavljanju komunalnega sistema

Koča Popović bo v začetku julija poročal Skupščini o zadnjih zunanjepolitičnih dogodkih in sodovih naše zunanjepolitične dejavnosti

Oba domova Zvezne ljudske skupščine sta imela včeraj do- poldne ločeni seji, na katerih so določili dnevni red. Zvezni svet bo obravnaval štiri zakonske osnutke: o ureditvi občin in okra- jev, o doktoratu znanosti, o narodni obrambi in o Jugoslovans- ki armadi. Na današnji seji Zveznega sveta bo tovariš Edvard Kardelj podal ekspozice v zvezi z osnutkom temeljnega zakona o ureditvi občin in okrajev.

Predsedujoči Vidoje Smilovski je poslance obvestil, da bo na pri- hodnjem skupščinskem zasedanju v začetku julija državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović, ki je zdaj v San Franciscu na proslavi desetletnice OZN, poročal o zadnjih važnih zunanjepolitičnih dogodkih in sodovih naše zunanjepolitične dejavnosti.

Porizvajalec je v svoj dnevni red vključil tri zakonske osnutke o ratifikaciji mednarodnih sporazumov, in sicer sporazuma z Avstrijo o obnovitvi nekaterih prav- tovarniških in trgovskih žigov, sporazuma z Zahodno Nemčijo, ki zadeva nekatere pravice s področ- ja zaščite industrijske lastnine in avtorskih pravic ter konvencije o železniškem prevozu potnikov, prt- ljage in blaga.

ODGOVORI NA VPRAŠANJA POSLANCEV

Preden so določili dnevni red, so v obeh domovih prebrali pisme- ne odgovore Zveznega izvršnega sveta na poslanska vprašanja.

Na minulem zasedanju sta po- slanec Zveznega sveta Nikola Kme- zija in poslanec Zbora proizvajalev Pavle Šumanovac zastavila Zvezne-

sklada, ki jih dobiva, ker je opro- ščena zveznega davka na dobiček.

O POMANJKANJU MODRE GALICE

Poslanca Zbora proizvajalev Emil Kvečrešan in Bora Radovan- vič sta v svojem prejšnjem vpra- snju opozorila na težave v zvezi z ugotovitvijo pravic kmetijskih de- lavcev na pokojnine in v zvezi s priznavanjem njihovega delovnega staž' pri uveljavljanju zakona o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev. V odgovoru je bilo pojasnjeno, od kod izvirajo te težave, in rečeno, da skupna komisija Zveznega izvršnega sveta in Zvezne skupščine za predpise o so- cialnem zavarovanju to vprašanje proučuje, prizadevač se, da bi ga pravilno uredili.

V Zveznem svetu je poslanec Rade Lepenac zastavil vprašanje Zveznemu izvršnemu svetu, kakaj letos primanjkuje modre galice in ali e je bilo moč izogniti takšne- mu položaju. Zanimal se je tudi, kako Zvezni izvršni svet gleda na predelavo 600 ton bakra za ublaži- tev pomanjkanja modre galice, vprašal pa tudi, ali je možno, da bi se usmeril na predelavo našega bakra v modro galico, ki bi jo tudi izvažali. Poslanec Lepenac je v svojem zelo obširnem pismenem vprašanju v zvezi s splošnim po- ložajem lede modre galice opozoril, da je bilo nedavno sporočilo Zveze kmetijskih zbornic, da bo modre galice dovolj netočno.

USTANOVITEV ZVEZE OBRTHIH ZBORNIC

Na popoldanski seji je Zvezni svet Zvezne ljudske skupščine do- polnil dnevni red z no petimi točkami.

Svet je ratificiral sporazum med FLRJ in republiko Avstrijo o ob- novi nekaterih pravic tovarniški- h in trgovskih žigov, sporazum med FLRJ in zvezno republiko Nemčijo, ki se tiče nekaterih pravic s po- dročja zaščite industrijske lastnine in avtorskih pravic ter konvencijo prevozu potnikov, prtjlage in blaga na železnicah.

Zvezni svet je tudi sprejel osnu- tek zakona o spremembah in do- polnitvah statuta Zvezne industrijs- ske zbornice, zatem pa predlog o ustanovitvi Zveze obrtnih zbornic Jugoslavije ter potrdil statut le- te.

V zvezi s potrditvijo statuta Zveze obrtnih zbornic je v Zvez- nem svetu govoril član Zveznega izvršnega sveta Milentije Popović. Poudaril je, da je treba ta statut, kakor tudi ostale statute zbornic sprejeti, toda samo kot začasne, ker zbornice in njihova združenja nenehno izpopolnjujejo svoje funk- cije v našem gospodarskem meha- nizmu. Pripomnil je tudi, da skup- na komisija Zvezne skupščine in Zveznega izvršnega sveta proučuje to vprašanje in pripravlja zakon o združenjih in zbornicah, da bi tako vse to vprašanje sistematično uredili.

Zvezni svet bo danes ob Jeveti- h nadaljeval delo.

Dve skupni osnovi prijateljskega sodelovanja Jugoslavije in Burme

New Delhi, 15. jun. (Tanjug). Ob U Nujevem obisku v Jugosla- viji razpravlja davi »Hindustan Times« o jugoslovansko-burman- skem sodelovanju in ugotavlja, da imata obe deželi marsikaj skupnega, v notranji politiki gle- de izgraditve socializma, v zua- nanji v odporu proti blokom in v spoštovanju načel o koeksistenci. »Obe deželi,« ugotavlja list, »ve- rujeta v mirno ureditev medna-

Vremenska napoved za četrtek, dne 16. junija

Deloma sončno in toplejšo vreme z nestalno oblačnostjo, ki se bo pove- čevala zlasti v severni Sloveniji, pre- hodno povečala. Zjutraj v nižinah rahla megla.

ZRNA IZ NAŠEGA KMETIJSTVA

Nadobudne perspektive

Po tako imenovanem perspektivnem načrtu za razvoj kmetijstva bi morala biti kmetijska desetletka končana že leta 1962. To se pravi, da bi jo morali letos izpolnjevati že tretje leto. V resnici lahko šele letos govorimo o prvem letu kmetijske desetletke. Prejšnja leta so bila velika investicijska sredstva še odločno usmerjena v graditev temeljne ali ključne industrije ter v elektrifikacijo. Kmetijstvu še ni bilo mogoče posvečati večje pozornosti, čeprav je bilo deležno med drugim zlasti precej velikih popustov (regresov) pri nakupovanju kmetijskih strojev, gnojil in nekaterih drugih potrebščin. Če pa računamo, da bi potrebovali za izpolnitev kmetijske desetletke najmanj 60 milijard dinarjev na leto, seveda dosedanj delož skupnosti za kmetijstvo še ni mogel bolje vplivati na kmetijski razvoj.

Za kmetijstvo tudi letos še ni namenjenih toliko sredstev, da bi jih mogli vlagati dovolj povsod, kjer bi jih potrebovali. Vendar upravičeno govorimo o velikem prelomu v doseganju pospeševanju kmetijstva. Nikakor ni naključje, da so letos kmetijska vprašanja v ospredju zanimanja povsod, kjerkoli razpravljamo in odločamo o naših skupnih zadevah, o razvoju našega gospodarstva in o socialistični graditvi. Zivo se zavedamo, da kmetijstvo nikakor ne sme več dolgo zaostajati za razvojem drugih gospodarskih panog. Na splošno pa se tudi strinjamo, kako je mogoče premagati zaostalost v kmetijstvu, da bo postalo ne le donosnejša gospodarska panoga, marveč da bo tudi dajalo mnogo več živčevja, ki smo ga doslej morali od leta do leta več uvažati.

Uspoštevati je treba še, da znašajo popusti za umetna gnojila, škropiva itd. okrog pol-drugo milijardo, tako da bomo za pospeševanje kmetijstva porabili precej nad 2 milijardi dinarjev. Pomembno je zlasti, da bo s podporo iz zveznega sklada mogoče izkoristiti mnogo več lastnih sredstev — tudi posameznih kmetovalcev, zadrugnikov — za razne investicije, ki doslej niso bile mogoče. Zvezni sklad za pospeševanje kmetijstva bo letos tudi omogočil nagrajevanje pridelovalcev za uspehe v poljedelstvu. Doslej je bilo mogoče učinkoviteje spodbujati s priznanji in z nagradami le živinorejce, zlasti tiste, ki so se izkazali s svojo živino na razstavah. V zveznem skladu je določenih največ sredstev, skoraj polovica, za pospeševanje poljedel-

reji kažejo veliko voljo za pospeševanje živinoreje in da so upravičeno ponosni na svoje uspehe. V drugih kmetijskih strokah se doslej še ni moglo pokazati toliko volje pridelovalcev do napredka. Sadjarstvo se le počasi obnavlja in novi sadovnjaki bodo rodili šele čez desetletje. Vinogradništvo bo prav tako potrebovalo najmanj deset let živahnega in naporega obnavljanega dela, predvsem pa zelo obsežne investicije. Zdej so še nerešena nekatera vprašanja obnove sadjarstva in vinogradništva — predvsem še ni dovolj razvito drevesničarstvo, zmogljivost trsnic pa je tudi premajhna. Poljedelstvo v Sloveniji ima tudi večji pomen, kakor mu ga navadno pripisujemo. Sicer bomo morali zmeraj uvažati več ali manj žita iz drugih republik, toda z napredkom semenarstva, z melioracijami — zlasti Prekmurja — z zboljšanjem gnojenja ob skrbi uporabi hlevskega gnoja (uređitev gnojšč in gnojničnih jam, več kompost) in rednem kolobarjenju Slovenija nikakor ne bo zaostajala po hektarskem pridelku za drugimi republikami, čeprav je naša zemlja slabša. Predvsem pa bomo zmeraj pridelovali dovolj krompirja tudi za izvoz. Vsaj nekatere naše pokrajine bi lahko krompir zamenjavale za koruzo ali tudi za pšenico.

Skratka, dovolj obsežno, strokovno dognano in organizacijsko izpolnjeno ter primerno denarno podprto pospeševanje kmetijstva — kakršno se začinja letos — bo v kmetijski desetletki pokazalo obilne sadove v korist vsega našega gospodarstva; to bo omogočilo tudi skladnejši razvoj industrije. V. E.

KAKO PRI NAS KOSIJO IN KAKO BI MORALI KOSITI

da bi ohranili v senu čimveč hranljivih snovi

Ker je letos pomlad zapoznela, zato trava, ki jo ponekod vedno kose konec maja, še stoji; košnja ovira deževno vreme. In tako bodo kmetovalci napravili tudi letos veliko škodo, kot delajo to že stoletja, da bodo kosili celulozo, namesto sočne trave, polne dragocenih beljakovin. Toliko so že

prejšnja leta pisali dnevniki in strokovni listi o košnji, da smo letos pričakovali napredka vsaj od nekaj naprednih kmetovalcev v vsaki vasi.

Pri nas kmetije kose le dvakrat na leto: seno in otavo. Svicarski kmetije kose travo petkrat. Kose zelo mlado travo, v kateri je naj-

več hranljivih snovi: osuše jo na zraku, ne na soncu, in pazijo zlasti, da od stebel ne odpadejo lističi. Tako seno ohrani 75 % prvotnih hranljivih snovi, medtem ko jih vsebuje seno in naša otava komaj 30 %. Bolj brezvestno in negospodarsko, kot počenjajo s krmno našimi kmetovalci, ne delajo nikjer drugod po svetu. Pri nas travo pokose, ko je že zrela, da kar malce rumeni. Nato jo posuše na vročem soncu, jo spravijo v kopice, kozolec ali nad hlev in seveda z večkratnim prenašanjem, preobračanjem in razstavljanjem odrežejo najnežnejše in najhranilnejše lističe. Če pa namoči seno še ploha, dobi živina pozimi v klajo les brez vrednosti.

Bi k temu še kaj dodali? Leto: kmetovalci, ki travnike dobro gnoje s hlevskim in umetnim gnojem, jih spomladi lepo očistijo, iztrebijo škodljiv plevel in negujejo le žlahtne trave, so zavrgli ves trud, ker s takšno košnjo na kvaliteti niso ničesar pridobili.

Na Dolenjskem tekmujejo kosci in grabljice

V nedeljo popoldne je pridelala šentjernejska kmetijska zadruga uspešno tekmovalce koscev na Draškovcu, katerega so se udeležili tudi kosci-pionirji in grabljice. Zanimivo tekmovalje je gledalo večje število ljudi, ki so pridno vzpodbujali znanca in prijatelje, komisija pa je ocenjevala čas, kakovost pokosenega pasu travnika in spretnost koscev. Tekmovalci so dobili lepe praktične nagrade.

Na Ruperč vrhu se je zbralo na združenem posestvu nad tisoč ljudi, ki so opazovali 30 odraslih koscev in 10 pionirjev, kako so se zagnali v travnik in se ga strokovnjaško lotili. Sodelovala je godba, tekmovalja pa so se udeležili domačini in vaščani iz okolice kot hvaležni gledalci. Med njimi je bil tudi predsednik OLO Novo mesto Viktor Zupančič. Po zaključenem tekmovalju so zmagovalcem razdelili nagrade, vsem tekmovalcem pa tudi manjša spominska darila.

Za nedeljo pripravila veliko tekmovalce koscev in grabljice tudi kmetijska zadruga v Sentrupertu na Dolenjskem, ki je ena izmed najboljših dolenjskih zadrug.

Prve poškorpje zgodnjega krompirja na Českoslovaško

Izvozno podjetje »Slovenija« sadije iz Ljubljane, ki je že lani znova navezalo trgovske stike s Českoslovaško, je s to željo sklenilo pogodbo za dobavo milijon kilogramov zgodnjega krompirja iz koprškega okraja, Goriske in deloma Hrvaške. Doslej so odpremlili v CSR okoli 15 vagonov krompirja. V teku so razgovori za dobavo večjih količin namiznega grozjda, jabolk in sliv iz letošnjega pridelka. Kot prvi jugoslovanski izvoznik je »Slovenija« sadije že lani izvozilo v Českoslovaško 535 tisoč kilogramov zimskih jabolk. M. D.

S senom še vedno po starcm. Zdej šele, ko je trava že malo orumenela, so zapele prve kose in zadržale kosilnice. Le malo je naprednih kmetovalcev, ki bi letos poizkusili ali s silažo mlade trave ali pa z zračnim sušenjem, s čimer bi ohranili v rastlinah nad 80 % hranljivih snovi.

KORISTNA IZBIRA

Mariborski sadjarski inštitut dela poskuse po vsej Sloveniji

Inštitut za sadjarstvo so ustanovili takoj po zadnji vojni v središču slovenskega sadjarstva, v Mariboru. Leta 1945 sta začela delati v inštitutu samo dva: en profesor in en tehnik. Sedaj opravljata raziskovalna dela, poskuse v sadovnjakih in laboratorijske analize še 14 ljudi. Razen teh delajo v drevesnici še drugi ljudje.

IZBIRA SADNIH SORT IN NEGA DREVJA

V vseh krajih Slovenije niso enaki pogoji za gojitev istih sort sadnega drevja. Zato delo inštituta ne morejo omejit le na preizkušnje sort v lastni drevesnici. Poskuse je treba delati v vseh sadjarskih okoliščinah, kjer predvidevajo, da bi neka sorta dobro uspevala. Inštitut za sadjarstvo ne daje priporočil ali svojih mnenj, dokler se njegovi strokovnjaki ne prepričajo o uspehu.

Zelo važno je tudi gojenje sadnega drevja, obrezovanje kron, oplojevalne okolščine in izbira podlag, v katere se cepi. Strokovnjaki inštituta opazujejo le tista drevesa, ki so jih vzgojili v lastni drevesnici in jih

nato posadili v sadovnjaku kakega kmetijskega gospodarstva z dovoljenjem, da lahko nekaj let delajo poskuse. Inštitut namreč nima lastnih sadovnjakov: sicer pa bi jih po vsej Sloveniji tudi težko vzdrževali. V Mariboru dela največ poskusov na posestvu Srednje kmetijske šole, zadnji čas pa je dobil za ta namen še ustrezno zemljišče v Bresternici pri Mariboru.

Nekaj let jih še ne bodo dali iz svoje drevesnice, kajti drevo je treba vsestransko preizkusiti. Znano je namreč, da se nekateri lastnosti pokažejo šele pri daljnih potomcih.

KEMIČNI LABORATORIJ

Inštitut za sadjarstvo ima tudi laboratorij za analizo sestave zemlje. Ugotavlja predvsem količino humusa, fosforja, kalija ter kislost ali lužnatost tal. Če sadjar pozna sestavo svojega zemljišča, lahko prečeni, kaj je treba v tistem sadovnjaku dati sadnemu drevju, da bi bolje uspevalo. Sicer pa tako pojasnila in nasvete dobi že v laboratoriju.

V zadnjih s mesecih je kemični laboratorij analiziral 1400 vzorcev. Približno polovica jih je bila iz novih sadovnjakov, ostalo pa iz starih. Za pregled enega vzorca je bilo treba plačati samo 200 din, čeprav ima laboratorij okoli 600 din stroškov. Razlika so doslej krili s podporo okrajnega in mestnega ljudskega odbora.

Letos ima inštitut težave pri pregledovanju poskusnih nasadov v oddaljenih krajih. Zaradi nezadostnih sredstev je moral omejit potovanja svojih strokovnjakov. Gotovo bo prihodnje leto spet bolje preskrbljen, da bo lahko izpolnjeval vse naloge. P. J.

DA BI JABLANE RODILE VSAKO LETO

V naših krajih je v običajnih vremenskih razmerah rodnost jabolban omejena v glavnem na vsako drugo leto. Sadijarski inštitut v Mariboru pa želi doseči, da bi ob normalnih vremenskih pogojih jabolbane rodile vsako leto. Poskuse delajo s hormonomim škropljenjem in s kemičnimi sredstvi redčijo cvetje, da bi v letu rodosti jabolban bilo manj plodov. Tisto leto je zaradi tega sicer manj sadja, je pa dosti debelejša, kot če bi pustili vse cvetove, in tudi lepše dozori. S tem pa hočejo vplivati na drevo, da bi rodilo tudi naslednje leto; in pri tem imajo že precej izkušenj. Pridelci dveh let skupaj je mnogo večji, kot če bi jabolna rodila samo vsako drugo leto.

V drevesnici že nekaj let gojijo jabolčne mešance (hibride) na površini treh hektarov. Vzgojiti hočejo sorte, ki bi dajale okusen sad, kakor ga dajejo nekatere priznane sorte, hkrati pa bi bile bolj odporne proti mrazu, škripcu in drugim sadnim škodljivcem. To delajo s križanjem raznih sort, ki imajo take lastnosti. Sad umetno oplojenih cvetov podeduje lastnosti obeh, vendar ne v enaki meri. Če jo je pešk enega plodu zrastejo drevesa z različnimi lastnostmi. Zato je izbira dolgotrajna, preden med mnogimi drevesi zrastejo tudi taka, ki zadovoljijo njihova pričakovanja.

Najboljše križance gojijo naprej in izboljšujejo njihove lastnosti. Sedaj imajo že nekaj sto takih, s katerimi so vsaj delno zadovoljni; vendar delajo z njimi še nadaljnje poskuse.

Odgovori na vprašanja

ALI JE TO PRAV?

Kmet iz neke vasi meni, da se mu je zgodila velika krivica. Pravi namreč, da je bil »v sili« primoran zaklati ovna. Vzle temu so ga klicali na odgovornost, češ da je kršil določbe zakona o zaščiti živine pred kužnimi boleznimi. Mož se menda zaveda, da bi ga utegnili doleteti tudi kazni, in vprašuje, ali je prav, da bi bil samo zaradi tega kaznovan.

V tem primeru gre menda res za tako imenovani prisilni zakol, pa tudi za kršitev zakona. Zakon v tem primeru določa: »V primeru zakola v sili (prisilni zakol) je pregled po zakolu obvezen, tudi če je meso namenjeno domačim potrebam.« V tem primeru pa pregleda sploh ni bilo. Gre torej za očitno kršitev zakona in za odgovornost.

DVOJE RAZLIČNIH MNENJ

Imam zelo dobro sočivno seme — trdi nek naš bralec s podeželja — pa bi ga rad prodal kot semensko blago po znatno višji ceni. Krajevni agronom pa meni, da v resnici ne gre za dobro seme. Kako naj preverim, kdo izmed naju ima prav?

Predvsem menimo, da je treba agronomu verjeti. Če pa hoče naš bralec dobiti povsem verodostojno mnenje, naj pošlje seme v pregled eni izmed ustanov, pooblaščenih za takšne posle. Agronomi so dolžni napotiti pridelovalce na te ustanove. Ko takšna ustanova pregleda seme, je dolžna izdati potrdilo, da

je tako dobro, da velja za semensko blago. Potrdilo takšne ustanove je hkrati izkaznica, s katero lahko pridelovalec seme prodaja.

KAKO NAPRAVIMO OPOROKO?

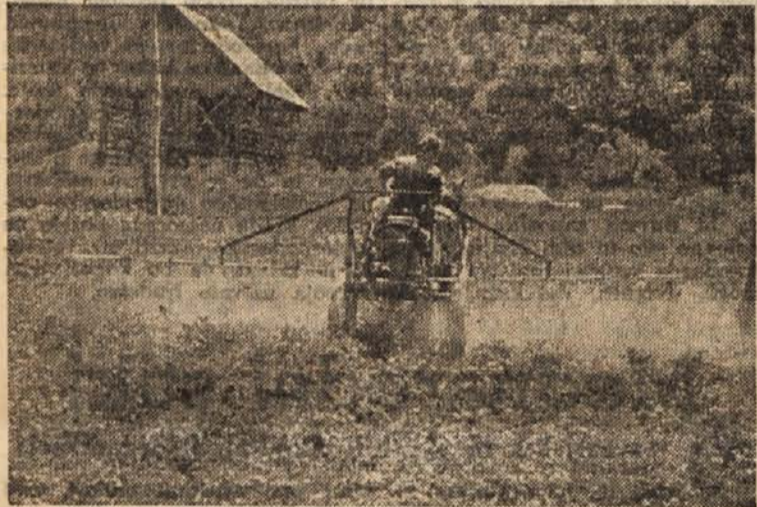
Vprašanje, s katerim se je obrnilo na nas več bralcev, namreč kako napravimo oporoko, ni tako preprosto. Opozoriti jih hočemo na nekaj temeljnih načel.

Najprej je treba vedeti, da lahko napravi oporoko samo človek, star nad 16 let in sposoben za presojanje. Oporoka velja za pravno veljavno, če jo je zapustnik sam napisal in podpisal. Možno pa je tudi, da zapustnik sam samo podpiše oporoko, ki mu jo je sestavil nekdo drug. Toda navzoč mora biti dve prič, pred katerima izjavi, da gre res za njegovo oporoko. Priči se morata na oporoko podpisati.

Oporoko lahko zapustniku sestavi tudi sodnik okrajnega sodišča. In naposled naj omenimo še en primer: če zapustnik spričo izrednih razmer ne more sam sestaviti oporoke, lahko svojo zadnjo voljo izjavi tudi usno, toda navzoči morata biti dve priči.

ALI JE MOČ DEDIŠČINO RAZDELITI, KO JE ZAPUSTNIK ŠE ŽIV?

Temu bralcu odgovarjamo kratko: lahko, in sicer z naslednjimi pogoji: če želi prednik razdeliti svoje imetje med dediče, ko je še živ, lahko stori to samo v primeru, če se s tem strinjajo vsi otroci in ostali zakoniti dediči.

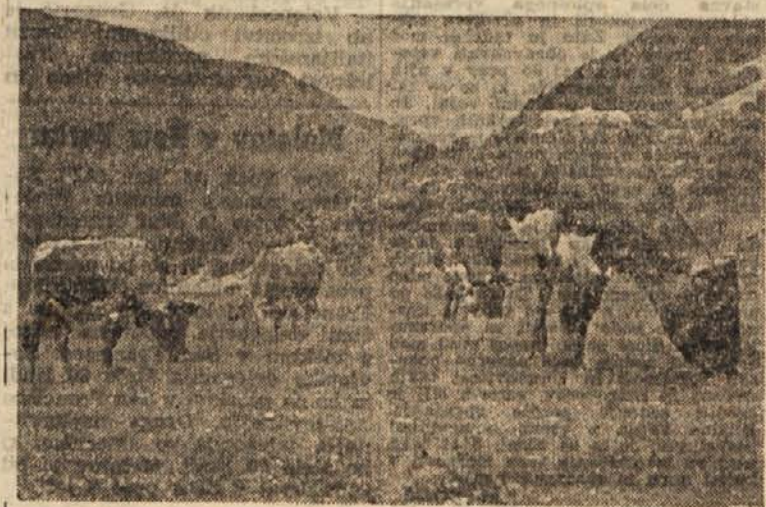
Prišel se je boj proti rastlinskim škodljivcem in boleznim. Kolonadski hrošč, s katerim je okuženih 50 % naših krompirišč, je že napadel in pojavila se je tudi krompirjeva plesen. Škropilne ekipe so na delu. Na sliki: Škropilna ekipa kmetijske zadruge Selca nad Škofjo Loko škropi krompirišče s svetlečnim arzenatom in bakrenim apnom proti plesni in hrošču.

Očitno je, da prav uvoz živčevja, zlasti pšenice, najbolj obremenjuje našo zunanjo trgovino in vse gospodarstvo. Varčevati moramo z devizami drugje, da ne stradamo vsakdanjega kruha. To pa pomeni, da velik uvoz pšenice ovira tudi neposredno razvoj industrije in s tem vpliva škodljivo na vse gospodarstvo, ker je treba varčevati pri opremi tovarn, raziskovalnih laboratorijev in še marsikje. Doslej tudi ni bilo mogoče uvažati dovolj surovin za nekatere nove tovarne, tako da zmogljivost posameznih industrijskih strok ni bila izkoriščena.

Doslej so ponekod kmetijstvo tudi podcenjevali, pač predvsem zato, ker je bilo nerazvito — ker je bilo najslabši vir krajevnih dohodkov za skupne namene. Na okrajih so si predvsem prizadevali, da bi ustanovili kar največ industrijskih podjetij, ki bi dajala sredstva za okrajni proračun. Kmetijstvo jim ni bilo pri srcu, saj bi zanj celo bilo treba prispevati. Govorili so, da je kmetijstvo pasivno in v primerj z industrijo nič ne pomeni. Zdelo se jim je, da ni nobena nesreča, če kmetijstvo še nadalje zaostaja ali celo propada na njihovem področju, češ saj bo industrija dala toliko dohodkov, da bomo lahko kupovali živež.

Ponekod pa bi tudi radi storili kaj več za razvoj kmetijstva na svojem področju, vendar tega samo z lastnimi sredstvi niso mogli. Včasih niti ni bilo mogoče izkoristiti lastnih sredstev, namenjenih za kmetijstvo, ker so bila preskromna za obsežnejše investicije, za dela, ki bi jih bilo treba tudi nepretrgano nadaljevati.

Vendar so krajevna in republiška sredstva za pospeševanje kmetijstva začela naraščati. Letos znaša republiški sklad za pospeševanje kmetijstva okrog 125 milijonov dinarjev, okrajni skladi pri ljudskih odborih pa so celo narasli na 450 milijonov dinarjev. Vedeti je treba, da tudi združne organizacije prispevajo v ta namen nekaj sto milijonov dinarjev. Če bo Slovenija deležna še iz zveznega sklada za pospeševanje kmetijstva — ki znaša za vso državo 2 milijardi dinarjev — okrog 250 milijonov, bo kmetijstvo v naši republiki že letos prejelo približno toliko, kolikor potrebuje v posameznih letih de-

Krave na paši v Bohinjskem kotu

OB DESETLETNICI VRNITVE V SVOBODNO DOMOVINO

Velik dogodek v zasavski vasici

Zepa ne najdete v zasavskem hribovju tako mične vasice, kot je Konjšica v poljski občini. Kakor drobna čredica je stisnjena v zeleni globeli, med hribovjem visoko nad zasavsko sotesko. Če boste kdaj izbirali, kam bi v nedeljo, izstopite na Renkani. Stari brodnik vas bo prestavil preko Save. Čez dobre pol ure boste po zložni poti v Konjšici. Šele tu se vam bo začel odstrati prelepi kos zasavskega hribovskega sveta, ki ga še slutite ne, ko se neštetokrat v življenju vozite od ob Savi, mimo skorajda navpičnih pečin.

Vseč vam bo tale vasica s snažnimi hiškami, lepo obdelanimi njivami v rebrih, češnjevimi nasadi, senožetmi in zelenimi gozdovi. Za njo strmo kipi skalnati in divji Ostrež, tokraj Save za Kumom najlepši vršac v Zasavju, odkoder so pred stoletji naši kmečki samorastniki branili svoje življenje pred turškimi vpadi.

Prekletu, lahko nam res ni bilo v srcu, ko so nas nacisti kakor živino zganjali iz domov, začena jo vaščani tisti del svoje zgodovine, ki jih še danes najbolj skeli. Dosti prida resda ni bilo takrat naše življenje na tej zadirčni hribovske zemlji. Radi smo ga pa vseeno živeli. Če bi se ubil, nisi takrat na železnici ali v revirju dobil ših-ta. Grehili smo v to zemljo in v izsove, da smo obstali, v revščini, kakor so morali v revščini obstati tam spodaj, v revirjih, knapi. In vendar so nam tekle solze, ko so nas surovo pognali z domov in z zemlje...

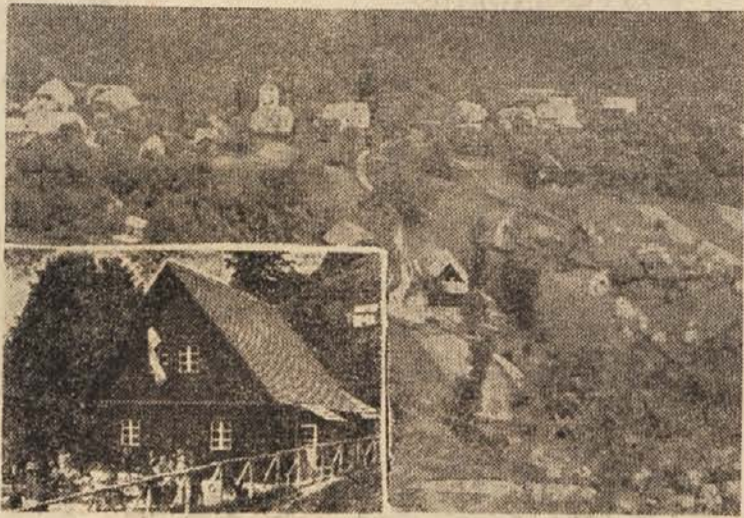
Potem vam napovedo celo vrsto zgodob iz tistih hudih let in dni, ko so daleč zdoma mislili na svoje hiške in svojo revno zemljo gori za pečinami nad Savo.

Ta dan je bil dober del vasi zbran pri cestnem delu. Največ mladih. Vso omlad se že neugna pripravljalo na veliki dogodek, ki ga je v to hribovsko vas prineslo novo življenje.

Kakor da ni v življenju nič važnejšega, tako mi z ugodnim in samovšečnostjo razkazujejo svoj novi Kulturni in prosvetni dom, ki ga bodo pod pokroviteljstvom okrajnega predsednika Tineta Goska odprli to nedeljo. V dvorani se diši po oljnatih barvah. Kulise, ki bodo to nedeljo prvič služile "Trem sestram", so še surove, neizdelane. Ker še ni stopnic, moram po trili lestvici v nadstropje. Ja mi razkažejo prostore, kjer bo vsaka knjižnica, kjer se bodo mladi ljudje učili in vadili, preden bodo svojo prosveto in kulturo z dnarj dajali vaščanom.

Brez pretiravanja in hvale: kulturni dom, lep, ličen, praktičen. Marsikateremu velikemu kraju bi bil v ponos in hasek. Okoli njega z občutkom urejen vrt in brezova ograja. V kotu vrta celo alpinetum z zasavsko planinsko floro. Dvoje novih cest pripelje izmed vaških hiš do Kulturnega doma. Prav danes jih posipavajo z belim peskom.

pod kozolcem. Bolela nas je ta kultura pod kozolcem. Zdaj smo jo preboleli, ko stoji Dom. Brez težav in spogledovanja bo poslej teklo naprej in prenašalo med nas vse tisto, kar nam je bilo doslej tako daleč in tuje. Če je bilo pri tem velikem delu kaj preklarij, zakopljimo jih, bile so pač, saj vsi za las enako ne mislimo in razsojamo.

Zasavska hribovska vasica Konjšica nad Renkami in v njej nov kulturno-prosvetni dom, ki ga bodo to nedeljo slavnostno odprli.

V to drobno zasavsko vasico, ki z vsemi zaselki, razsutimi ob gozdnih parobkih, šteje komaj nekaj nad dve tiso ljudi, so ta leta prinesla tolikanj novega, da se je jeho življenje obračati čisto drugače, kot nekoč. Socialistična zveza, zlasti pa Ljudska prosveta in mladinska organizacija, so začele podirati tisto tiho odmajenost od sveta, ki je nekoč vladala med tem hribovjem in ljudmi. Zastavni fantje hodijo v zagorski premogovnik in zagorski industrijo na delo. Odtod neprestano prinašajo nove reči, nove misli. Kar tako ne moreš ždeti v tej zeleni globeli, grebš v zemljo in hoditi na delo. V vas so prišle knjige. V dolino je daleč na igro. In so začeli igrati pod kozolcem. Ljudska prosveta iz Trbovelj in njen tajnik Lado Levca sta ji pomagala, da je tudi tod zaživel nekaj kulture in prosvete.

In zdaj bo šlo ko po olju, se ves mladina. »Garali smo za ta dom, to drž! Zjutraj so prihajali fantje iz jame, s šibta. Kako radi in iz potrebe bi po dolgi poti iz Zagorja legli in si počili. A ni bilo časa. Opraviti je bilo treba še štiri za naš kulturni dom. Malo nerodno nam je bilo, ko smo prvič igrali

S Kulturnim domom so v Konjšici postavili prvi steber, na katerem je danes iz Washingtona odpotoval v Boston, kjer bo na harvardski univerzi promoviran za častnega doktorja.

Ce bi si pa sredi tega novega življenja zaželeli prijetnega oddiha, imajo v Konjšici tudi lepo urejeno gostišče. Tu človeka med vsem najbolj presentijo tri čedne sobice z osmimi posteljami za tuje. Za vruga, česar zaman iščeš po velikih krajih v Zasavju, imajo v tej mali, hribovske Konjšici! Še kopalni bazen in skromnejšemu človeku bi ne bilo hudo v Konjšici. (Z)

Za zboljšanje elektrifikacije Zasavja

V Litiji imamo več inavstrijskih podjetij, tako predvsem, lesno industrijo ZALES in več manjših industrijskih in obrtnih obratov. V sosednjem Smartnem se prav lepo razvijata usnjarna in republiško mizarstvo podjetje Tesar, na robu Rajske in Šmarke občine pa deluje lesno industrijski obrat ljubljanskega LIP. V okolici litijske delovnega področja štejejo tudi kresniški opekarni, ki je po osvoboditvi za 100% povečala svoj obrat, ima pa v načrtu še razširitev podjetja.

Vsa ta podjetja potrebujejo stalno in enakomerno elektriko. Prav to pa naj bo naloga bodoče litijske razdelilne transformatorske postaje. Načrte za litijsko RTP so strokovnjaki že izdelali, zdaj je o njih skiciral delavski svet Elektro Ljubljana okolica, ki se nenehoma trudi, da bi elektrificiral poslednje vas in naselje v obširnem ljubljanskem okoliškem kraju, ki šteje 48 občin. Večji del svojega načrta so že izvedli, v poslednjem času pa začeta dela ovira pomanjkanje žice za daljnovode. Potem bodo elektrificirane še poslednje vasice v litijski okolici, tako Jesče in drugi kraj okrog Primskovega ter Prešganje in ostale vasice na pobočjih zganje in ostale vasice na pobočjih formatorji in hišne napeljave, le žice za daljnovode še ni.

Bodoča litijska RTP bo zgrajena na tako imenovani Ježi, vzhodnem predelu litijskega mesta, kjer se predmestje Grbin dotika struge Reke. RTP bodo začeli že letos graditi. Gradnja bo stala okrog 25 milijonov dinarjev. Gradnja bodo nato nadaljevali še v prihodnjem letu, leta 1957 pa bodo izvedli montažna dela. Litijska RTP bo potem povezana s sosednjimi postajami z daljnovodi do Trbovja, v Grosuplje, Čunče in Kleče, kjer je osrednja razdelilna postaja za Slovenijo. V primeru, da bi izpadel tok iz ene izmed elektrarn, ki dostaj dobavljajo elektriko Litiji, bodo potem s priključeno uredili dotok dovoljne električne energije iz tiste elektrarne, ki ima trenutno dovolj sile na razpolago.

Delovni kolektiv podjetja Elektro Ljubljana okolica hoče prav z gradnjo nove litijske RTP omogočiti normalno delo tudi v zasavskem delu ljubljanske okolice. -jž-

Praznovanje desete obletnice osvoboditve V RAZNIH KRAJIH DOLENJSKE

Teden za tednom se vrstijo v raznih krajih Dolenjske proslave desetletnice osvoboditve, ki sicer nimajo nikakega okrajnega ali sicer večjega obsega, so pa prav tako pristrone in iskrene kakor so bila naša velika srečanja v Dol. Toplicah ali na Ostrožnem v zadnjih letih. Tako so šli na pr. novomeški

Veličasten pogreb zaslužnega miličnika

Nadve veličastne so bile v torek, 14. junija, v kraški vasici Lipa pri Komnu pogrebne svečanosti za pokojnim podoficerjem LM tov. Viktorjem Vodopivecem, ki se v nedeljo pri opravljanju službe smrtno ponesrečil.

Kako priljubljen je bil med sovozarji v LM in med vaščani ter okoliškim prebivalstvom, dokazuje dejstvo, da se je pogrebnih svečanosti udeležilo toliko ljudi, kolikor jih doslej tu naokoli še na nobenem pogrebu ne pomnijo niti stari ljudje.

Vsa svečanost je potekala zelo veličastno. Stene prostora, kjer je pokojni ležal, so bile obložene z vencji iz najlepših slovenskih nageljnov, okoliška dekleta in fantje so mladem tantu darovali veliko število vencov in šopkov domačega cvetja.

Okoli 17. ure so truplo pokojnika prenesli pred domačo hišo, kjer so mu domači pevci zapeli, godba LM pa mu je zaigrala žalostinko. Tu sta se od umrlega poslovila v imenu domačnega sekretarja obč. komiteja ZK Komen ter starešina enote LM, v kateri je pokojni služboval. Zatem se je razvil dolg sprevod proti pokopališču; na zadnjem delu poti so krsto pokojnika nosili njegovi najbližji sovozarji-mičniki prometnega oddelka LM iz Ljubljane, oblečeni v svoje delovne uniforme, kar je napravilo posebno veličasten vtis.

Na pokopališču so se od pokojnika poslovili zastopniki ustanove, množičnih organizacij, organizacije ZK iz Bežigrada ter njegovi ožji prijatelji. Častna salva, ki je nato odjeknila, je pomenila poslednji pozdrav pokojniku. Viktorjevo gomilo so nato obušli s cvetjem in obložili z vencji, ki jih je bilo preko 30.

invalidi zadnjo nedeljo na parti-zansko Frato, kjer so položili pred spominsko ploščo padlih tovarišev lep venci in se poklonili njihovemu spominu. V prijetni družbi članov Zveze borcev iz Ajdovca in starih partizanskih mater so preživel ves dan sredi gozdov, zvečer pa so se z družinami vrnili v mesto. Sami so priredili na Frati lep kulturni spored.

Okrajni pevski zbor prosvetnih delavcev novomeškega okraja je prejšnji teden priredil uspeh koncert v Novem mestu, moški pevski zbor KD Dušan Jereb pa gostuje v raznih krajih Dolenjske. Učenci dopolnilne šole v Šmihelu so pred kratkim s sodelovanjem članov Zveze borcev priredili prav tako prisrčno proslavo obletnice osvoboditve, mladina vajske šole trgovske stroke v Novem mestu pa je posvetila zaključno šolsko proslavo spominu desetletnice osvoboditve s prireditvijo v Domu ljudske prosvete s fizikalnim tekmovanjem na Loki. V Dol. Toplicah je Društvo prijateljev mladine pred dnevi pričastilo spomin na desetletnico svobodnega življenja s tem, da je izročilo malčkom novo otroško igrišče.

JESENIŠKA MLADINA bo prijetno in poceni letovala

Jeseniški šolarji, dijaki in vajenci so dobro zaključili šolo. Uspehi na jeseniških šolah še nikoli niso bili tako zadovoljivi kot letos. Jeseniška mladina torej lahko z veseljem pričakuje počitnice.

Kolikor otroci jeseniških kovinarjev ne bodo letovali s svojimi starši v kovinarskih počitniških domovih na Mezakliji, v Opatici in Crikvenici, bodo prirejali izlete v planinski svet ali pa se bodo vključili v taborjenja, ki jih pripravljata taborniški Rod jeklarjev in TVD Partizan. Razen tega pa skrbi za prijetno in poceni letovanje delavske mladine tudi MLO, ki bo s svetlo in ljudsko zdravje in socialno politiko oskrbel letovanje za 50

jesenjskih mladincev in mladink. Prva skupina najbolj socialno šibkih jeseniških otrok bo letovala v počitniški koloniji na Pečinah pri Sušaku, najboljji jeseniški mladinski aktivisti, odlični vajenci in dijaki pa bodo letovali v Avstriji v bližini Gradca.

Razen teh pa bodo letovali tudi jeseniški taborniki v Moščenški Dragi, kjer si bo taborniška družina Jeklarjev postavila svoje taborišče. Le-tu se bo izmenjalo trikrat po 25 mladih jeseniških tabornikov.

Svoje letovanje pa pripravljata tudi TVD Partizan, ki bo kot vsako leto tudi letos organiziral letno taborniško šolo.

Uspeh beogradskega baleta na Dunaju

Dunaj, 16. jun. (Tanjug). Kot drugo predstavo v okviru dunajskega festivala je balet beogradske Opere sinoči z velikim uspehom uprizoril »Romea in Julija«. Dunajsko občinstvo je prisrčno pozdravilo jugoslovanske umetnike in jim z dolgotrajnim plaskanjem dalo priznanje za kvalitetno izvedbo.

Predsednik Bajar na obisku v Libanonu

Ankara, 15. jun. (AP). Predsednik turške republike Dželal Bajar je danes iz Ankare odpotoval na uradni obisk v Libanon, kjer bo ostal pet dni.

TRIDNEVNA VAJA PASIVNE ZAŠČITE ZDA

Vlada se bo umaknila

Washington, 15. jun. (AFP). V Združenih državah Amerike se bo nocjo 5 minut po polnoči začela vaja pasivne obrambe, imenovana »uzbuna 1955«, ki bo trajala tri dni. Vaja bo največja doseđanja operacija te vrste v zgodnjih državah.

Predsednik Eisenhower je razglasil »stanje pripravljenosti«, ki bo trajalo ves čas operacije. Eisenhower in večina članov njegovega kabineta, kakor tudi 15.000 državnih funkcionarjev se bo od 15. do 17. junija umaknilo iz Washingtona. Kraj, od koder bo sta predsednik vlade ZDA in »vojna Bela hiša« upravljala državne posle, bo za časa vaje ostal v tajnosti.

Adenauer v Bostonu

Washington, 15. junija (AFP). Zahodnonemški kancler Adenauer je danes iz Washingtona odpotoval v Boston, kjer bo na harvardski univerzi promoviran za častnega doktorja.

Nemški vojaški proračun

Bonn, 15. jun. (AFP). Zahodnonemški parlament je sprejel danes proračun obrambnega ministrstva. Po proračunu je bil prvi kredit v znesku 82,3 milijona mark odobren za administrativne potrebe ministrstva.

Izseljevanje Tržačanov

Trst, 15. jun. (Tanjug). Izseljevanje Tržačanov v Avstralijo se nadaljuje. Za ta in prihodnji mesec je napovedan odhod več skupin izseljencev. Samo z eno ladjo bo odpotovalo v Avstralijo okoli 1200 Tržačanov. Računajo, da se bo v prihodnjih mesecih izselilo več tisoč domačinov. Doslej se je izselilo v Avstralijo 4180 Tržačanov, med katerimi je mnogo Slovencev in specializiranih delavcev.

Evropsko prvenstvo v odbojki

Bukarešta, 15. junija (Tanjug). Danaknje tekme na evropskem prvenstvu v odbojki so se končale z naslednjimi izidi:

- Moški:
- Jugoslavija — Egipt 3:0
- ZSSR — Albanija 3:0
- Češkoslovaška — Avstrija 3:0
- Francija — Finska 3:0
- Madžarska — Belgija 3:0
- Romunija — Italija 3:0
- Zenske:
- Romunija — Madžarska 3:0
- ZSSR — Bolgarija 3:0
- Češkoslovaška — Poljska 3:2

CERKNICA

V nedeljo popoldne je enota JLA podpolkovnika Milijana v Domu »Svoboda« v Cerknici priredila uspeh kulturni spored povskih, plesnih, recitacijskih in igralskih del.

Tako polne dvorane že dolgo ni bilo. Vsakdo si je hotel ogledati revijo kulturnoprosvetnega dela te enote. Navdušeni gledalci je raslo od loške do toške. Močan pevski zbor je dokazal svojo izvehanost. Nespozabni bodo ostali makedonski in slavonski narodni plesi ob spremljavi gajd odnosno slavenske tria. In dalmatinske pesmi, še in še bi jih poslušali! Tudi recitatorji in igralci so se dobro odrezali.

It je lep dokaz povezanosti JLA z ljudstvom. Žalimo si tudi v bodoče takih nastopov.

Iz krajev sevnike komune

Ljudski odbor mestne občine Sevnica je skupaj s Kmetijsko zadrugo Sevnica nabavil novo motorno škroplilnico, ki jo bodo uporabljali predvsem proti ameriškiemu kaparju, ki je v tej občini uničil že lepo številno sadnih dreves, ter proti koloredskemu hrošču, ki ga je letos največ v Smarju, Sevnici, Lončarjevem dolu in Brezovem.

Pobudo za nakup te škroplilnice je dal sadjarski odsek Kmetijske zadruga, ki je zelo delaven in ga dobro vodi Franc Valant, pomaga pa mu sadjarski pomočnik Edi Milinarič. Letos so v tej občini prvič pričeli organizirano škropliti sadna drevesja, za kar kažejo kmetovalci že kar precejšnje zanimanje. Prvo letoško škropljenje je bilo končano pretekli teden, zdaj pa, ko bodo v sadovnjakih pokosili travo, bodo že drugič škroplili. Poškropljeno je bilo preko 1400 sadnih dreves in to pri 31 posetkih v vaseh Lončarjev dol, Šmarje, Pečje in v Sevnici sami. Lanj, posebno pa letos, si je sadno drevje že nekoliko opomoglo — nevarnost uničenja drevje je mnogo manjša in je zelo verjetno, da bodo lahko Sevnici zopet govorili o svoji sevnikiščini, pa čeprav ni v sadnem izboru.

Železniškega tatu so prijeli. Organi Notranje uprave so prijeli železniškega tatu, ki ima na vesti še 6 tatvin. Zalotili so ga pri sadnji veliki tatvini, ko je v ljubljanski knjižnici odnesel 17 bronastih ležajev (145 kg) v vrednosti 100.000 din.

Britanska zunanja politika

Ekspeze zunanjega ministra Macmillana v Spodnjem domu

London, 15. jun. (Tanjug). — Angleški zunanji minister Macmillan je začel danes v Spodnjem domu debato z zunanjepolitičnim ekspozicijem, v katerem se je dotaknil glavnih perečih vprašanj mednarodne politike. Rekel je, da je zdaj najvažnejše vprašanje razdelitev sveta na dva velika bloka — »komunistični in nekomunistični« — in da je »zelo verjetno, da bo pomenila konferenca predsednikov vlad štirih velesil začetek nove faze v diplomaciji.«

Na njej bo moč dobiti jasno sliko o vprašanjih, ki ločijo narode, kakor tudi o medsebojnih sumničenjih. Predsedniki vlad bi utegnili sprožiti mehanizem konference in pogajanja, ki bi se jim pozneje morda pridružili tudi drugi posebej zainteresirani narodi. V Evropi, morda pa tudi v Sovjetski zvezi, je čutili zdaj nekakšno novo vzdušje.

Glede miru je angleški zunanji minister poudaril, da Velika Britanija pod mirom ne razume pomiritve. Ne smemo pričakovati, da bosta mir in varnost prišla nenadoma kot nekakšen čudež. Velika Britanija veruje v možnost postopnega odstranjevanja temnih senc, ki zastirajo vse svet. Glede razorožitve je Macmillan poudaril, da pomeni sprememba stališča Sovjetske zveze v tem vprašanju zelo važno dejstvo. Ne smemo pa misliti, da smo že na koncu poti, saj je še cela vrsta odprtih vprašanj. Velika Britanija napenja vse sile, da bi prišlo do učinkovitega sporazuma o razoročitvi.

Kar se tiče vprašanja Formoze Macmillan meni, da so bile zadnje čase akcije sovražnosti v formoški občini znatno omejene. Velika Britanija si bo prizadevala, da bi napetost še bolj popustila in da bi uredili to vprašanje miroljubno. O avstrijski državni pogodbi je rekel, da je njen pomen v tem, da je dobil avstrijski narod svobodo in neodvisnost in da so se sovjetske čete po letu 1945 prvokrat umaknile iz dela Evrope.

Koča Popović pri Hammarskjöldu

New York, 16. jun. (Tanjug). Državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović je sinoči obiskal generalnega tajnika Združenih narodov Hammarskjölda, s katerim je v daljšem razgovoru izmenjal mnenja o aktualnih mednarodnih problemih. Razgovor je potekal v prisrčnem vzdušju.

Pinay in Macmillan na poti v New York

Pariz, 15. jun. (AFP). Francoski zunanji minister Pinay je nocjo pred odhodom v New York dejal po radiu: »Odhajam z zaupanjem in nado v uspeh razgovorov za pripravo konference štirih velesil. Dejstvo, da so se prizadete države sporazumele o kraju in datumu razgovorov, je dober znak in potrjuje ugoden vtis, ki sva ga dobila predsednik Faure in jaz ob nedavnem obisku sovjetskega zunanjega ministra Molotova.«

London, 15. jun. (AFP). Britanski zunanji minister Macmillan je danes z letalom odpotoval v New York, kjer se bo jutri in v petek sestal z Dullesom in Pinayem. V soboto bo nadaljeval pot v San Francisco, kjer bo prisostvoval svečanemu zasedanju ob desetletnici ustanovitve OZN.

OD VSEPOVSOD

KAMNIK

Ob zaključku šolskega leta na Glasbeni šoli v Kamniku so učenci pod vodstvom svojih predavateljev priredili dve javni produkciji, ki sta lepo uspeli. Dvorana nad kavarno je bila obkrajata polna občinstva, ki je bilo z uspehom in napredkom mladih glasbenikov prav zadovoljno. Prisrčno in pogumno je zbor mladih cicibanov zapel več narodnih pesmi, piontirji pa so se postavili s težjimi dvoglasnimi pesmicami. — Tudi orkester je od zadnjega nastopa lepo napredoval. Dve učenci, ki sta letos absolvirali nižjo glasbeno šolo, sta izvajali na klavirju ob spremljavi orkestra skladbo ravnatelja Petra Bitenca.

Gledališki oder »Solidarnost« je gostoval v Gornjem gradu in Bočni. Upriporil je znano igrano »Moičeva ustak«, ki je ob koncu gledališke sezone v Kamniku doživela v režiji člana SNG Staneta Potokarja velik uspeh. Občinstvo je bilo hvaležno kamniškim igralcem in je izrazilo željo za ponovnim gostovanjem. S tako izvrstno

naštudovano igrano bodo Kamničani pač povsod dobrodošli.

Letos v Kamniku ne bo počitniških kolonij, pač pa bo še ta mesec na gimnaziji pod vodstvom republiškega inšpektorja Prežljaka seminar profesorjev-germanistov. Julija in avgusta bosta dva tečaja za učitelje ročnih spretnosti, ki ju organizira glavni odbor Ljudske tehnike Slovenije. Udeleženci seminarjev bodo na hrani in stanovanju v Dijskem domu.

TRZIŠČE

Med Mokronogom in Sevnico — ob »mirni« Mirni opominja vse mimorede nase vas Tržišče, ki so jo med vojno Italijani požgali in razdeljali, sedaj pa obnovljena dokazuje, da kulturno življenje tu nekaj pogreša. Kaj? Prosvetni dom. KUD »France Rozman« je dovolj razbitano. Delujejo tudi druge organizacije kot gasilska organizacija, Rdeči križ, strelska družina, Zveza borcev, Ljudska mladina — vse te organizacije pa potrebujejo nujno prostore. O tem vprašanju bo vsakekor moral razpravljati bodoči okraj v Trbovljah.

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR KRANJ razpisuje

MESTO VETERINARJA za področje Poljske dolne

Plača po uredbi. Družinsko stanovanje v Gorenji vasi zagotovljeno.

Prošnje z življenjepisom, dokazili o strokovni in šolski izobrazbi in z navedbo doseđanja pozitivne pošljite na OLO Kranj najkasneje do 20. junija 1955.

Tulipanov vrt

— Mama, povej! —
 — Katero? —
 — Povej o dečku in tulipanih. —
 In mama sede k Andrejevi postelji, da lahko Andrej uja-

me njene utrujene roke v svoje. Soba je mrzla, toda Andrej v postelji je toplo in najtopleje

mu je zato, ker je mama sedla k njemu, da mu bo povedala večerno povestico.
 — Mama, ali je to pravljica ali povestica? —
 — O dečku in tulipanu je povestica, ker se je zares zgodilo. —

Tulipanov vrt je velik in stoji sam sredi Ljubljane. Na eni strani ga varuje ograja iz žice.

Na velikem vrtu je bila velika tulipanova njiva. Prav blizu okroglega vodnjaka, poraslega z divjimi vrtnicami, kamor deček ni smel, ker se je mama bala, da bo padel v vodo.
 Ko se je deček zjutraj zbudil, je zunaj sijalo veliko sonce in tramvaj je ropotal veselo, kot že dolgo ne. Ko je zavil v Gradišću na vogaču, je zacvilil, ker je mislil, da je brzovlak. Deček se je na glas zasmejal. Potem je šel na vrt in videl; na tulipanovi njivi se je odprl rdeč cvet. Bil je tako lep, da lepšega še nisi videl.

Deček je stal in gledal. Ob rdečem tulipanu so se odpirali še novi cvetovi, beli, rožnati, pisani. Toda rdeči je bil najlepši, temno je rdel in rasel kar naprej.

Popoldne je prišla k vrtnarici tiha gospa in je vprašala:
 — Imate kakšne rože zame? —
 — Kaj malega bi se že našlo, — je rekla vrtnarica. Deček je stal malo vstran in poslušal.
 — Rada bi šopek za bolno deklico, je povedala gospa.

— Kaj bi radi? Vijole, hijacinte? Nekaj cvetov je še.
 Gospa in vrtnarica sta šli proti gredam. Dečku so gorela ušesa. Ali naj pove gospo ali naj zamolči?

— Gospa, jaz vem, kje raste tulipan; najlepši, rdeči tulipan. Gospa se je ozrla in njene oči so se smehljale.
 — Pokaži mi ga, fantek. —
 In deček je pokazal gospo najlepši tulipan sredi grede. Gospa je rekla vrtnarici:

— Odrežite ga, prosim, čisto spodaj, da bo imel dolgo steblo. —

Potem je gospa plačala rdeči tulipan in še mnogo drugih tulipanov, ki niso bili tako lepi, ter rekla dečku:

— Na, tvoj je. —
 Dala mu je rdeči tulipan in deček je stekel z njim domov. Polizal je zadnji košček marmelade iz kozarca, ki ga je mama lepo pomila, in vanj postavil tulipan. Kozarec s tulipanom je stal na zamrženem oknu. Počasi se je odpiral rdeči cvet, vsak dan je bil lepši in večji. Ljudje so hodili mimo in so bili veseli lepega tulipana.

Težko je bilo dečku, če je pomislil: Tulipan bo ovenel.

Potem se je spomnil. Mama mu je dala list papirja, in nanj je naslikal rdeči tulipan. Naslikal je enega, dva, tri, štiri tulipane in še kar naprej je slikal tulipane. So dobro, da mu je deček Mraz prinesel barvne svinčnike. Deček je slikal tulipane. Mama je z žeblički pritrčila podobne k njegovi postelji in zdelo se je, ko si stopil skozi vrata, da visi na steni čarobna pisana preproga.

Ko se je deček zjutraj zbudil, so se mu tulipani nasmehnil in bil je srečen.

Prišla je na obisk vrtnarica in se začudila:
 — Joj, kako lepe slike imate pri vas. —

— Saj si lahko izberete tisto, ki vam je najbolj všeč. — pravi deček.

— Hvala lepa, izbrala bom. Tebi bom pa pripravila čebulček — koreninico tistega tulipana, ki si ga pokazal gospo. Mama ti ga bo vsadila v lonček, kajne. —
 — Bom, je rekla mama, — in vsako pomlad bo na novo vzcvetel. —

To je povestica o dečkovem tulipanu, ki je zrasel na tulipanovem vrtu sredi Ljubljane.

— Mama, jutri zvečer mi jo boš spet povedala. —

— Jutri imam sestanek, Andrej. Poutrišnem. —

— Lahko noč, mama. Da bi bilo kmalu pojutrišnjem. —

— Lahko noč, Andrej. —

Kristina Brek

Bratec in sestra gneteta ilovico

Tinček je zrasel

Danes Tinček zadnjikrat, zadnjikrat iz šole gre. Ej, nabral je učenosti, ne za glavo, kar za dve!

Le pogled mi hlače kratke, po petah so tolkle me, zdaj, ko šola je pri kraju, ob kolenih me tišče.

Sonce sveti in se smeje, Tinček pa naprej hiti, pa mu ptička zapoje: »Zdravo, Tinček, pet-pedi!«

In pa kapa? Do ušes je prej poveznjena bila, zdaj, ko šola je pri kraju, na vrh glave se majša.

»Kaj?« razhudi se naš Tinček, kaj si rekla? Pet-pedi? Saj je leto naokoli, zrasel sem za glavo tri!

Ptička z večje poskoči, v vrhu krošnje obsedi, gluha je za vse besede, poje svojo: »Pet-pedi!«

A. Rijavec

ŠKOLJKINA SOLZA

Kokih Mikimoto. To je ime lastnika najbolj nenavadnega in morda najdražjega »nasada« na svetu. V njem ne goje niti redkih redkih rastlin niti redkega cvetja. V njem goje bisere. Pa ne morda umetne bisere, ki jih vidite v raznih izložbah, temveč prave pravcate bisere za dragocene ogrlice, bleščeče diademe.

Mnogi ljudje so že pred Mikimotom vedeli, kako nastanejo biseri. Ta čudovita kapljica, kot bi bila narejena iz samega sončnega sijaja, nastane, ko pride v školjko zrno peska ali kaka druga trdna snov. Ranjeno školjko telo začne izločati sluz, ki se kopiči na vrhu peska. In tako nastane biser. Živalica se hoče zavarovati pred peskom z izločanjem sluznate snovi, kot se brani naše oko s solzenjem. Mar tedaj ne moremo reči, da je biser školjkina solza?

To spoznavanje o nastanku bisera je pa samo začetek. Od njega pa do Mikimota je bilo treba še mnogo truda in dela.

Neki mirni zaliv v Japonskem morju je postal Mikimotovo gojišče biserov. Mikimoto je skrbno odбирал školjke, jih gojil, ne goval in jih čuval, da bi jih tokovi ne odnesli in da jih ne bi pojedle druge živali. Ko so zrasle, jih je »ramil« z zrnom peska in nato čakal, da so naredile bisere.

Dolgo je bilo treba čakati, da je nato nastal biser, po deset

bogatejših ljudi na svetu. Toda on ni le navaden gojitelj in trgovec z biseri. To je človek, ki je prirodni pojav podredil človeški volji. To je veliko vredna stvar. Več kot denar.

Toda s tem je bil odkrit le del skrivnosti biserov. Drugi del skrivnosti so pa odkrili ljudje, ki so ugotovili, iz česa je biser sestavljen.

»Bisere, so dejali učenjaki, »to je samo posebna oblika apnenca.«

»Mar je to mogoče?« so se mnogi vprašali. »Vsakdanji apnenec in tako dragocen biser — ena in ista snov?«

In vendar je tako. Morje je raztopilo apnenec s svojih obal,

morske živalice so ga pa s svojim delovanjem spremenile v biser. Tako se apnenec spremeni v biser.

A. Matejčič

Jelen in vinograd

Jelen se je skrivil pred lovci v vinograd. Ko so šli lovci mimo, je začel jesti listje vinske trte. Lovci so opazili, da se listje giblje, pa so si mislili:

»Morda je zver pod listjem?«

Ustrelili so in ramili jelena, ki je umirajoč dejal: »Tako se mi je moralo tudi zgoditi, ker sem hotel pojediti prav tisto listje, ki me je rešilo.«

L. Tolstoj

Izrežite črne like in jih sestavite, pa boste dobili trmasto žival. Da vam bo laže, žival se imenuje O—L.

Let je minilo, da je lahko nato srečno dobil iz školjke biser. Si predstavljate to trpljenje! Vendar se je trud Kokihiju bogato poplačal. Zaslužil je veliko denarja in postal eden naj-

UGANKI

Možakar pod streho sedi, pod njim se kolesje vrti, kjer cesta je zvita kot kača, še peto kolo on obrača.

(Sofer)

Ob cesti je kamen, na kamnu število. No, hitro pogruntaj, kaj naj bi to bilo?

(Kilometrski kamen)

Tiho stopam med razori, da ne zmotim mir, tišine. Kakor v sanjah slušam vzdihne bele mesečine.

Golar Manko

TONCINA ŽELJA

Tonca, naša Tonca, to je prava Spela, včeraj je na vrtu polonico ujela.

S. Cigoj

Na prstu jo polonica pohlevno je čakala, da si bo Tonca željo brž, da, željo brž izbrala.

In misli naša Tonca: »Kaj bi si le želela? Morda, morda, da zdaj, ta čas na ladji bi sedela.

Bi plula v daljni kraj od tod, na tisto morja stran, kjer videla bi tigre in širni svet neznan.

Tam v žgoči Afriki nekje bi videla kamele, na hrbtu pa kamele te bi grbi dve imele.

Pa še bi potovala dlje, morda še dlje na jug in žgoči veter iz puščav bi bil na poti drug.«

Ni čakala polonica, da Tonca bi želela. Ko Tonca je še sanjala, je s prstka odletela.

UGANKE DOPOLNJEVALKE

Je iz jajca se zvalilo, živka srčkano in mlo, hrano kar po tleh si išče. To ni zajček, temveč — — — (Pišče)

To je važen del obleke; če znojš se od pripeke, kar čez ramo ga obesi in tako po poti nesi. Če slikar si, primi čopič in naslikaj sam svoj — — — (Jopič)

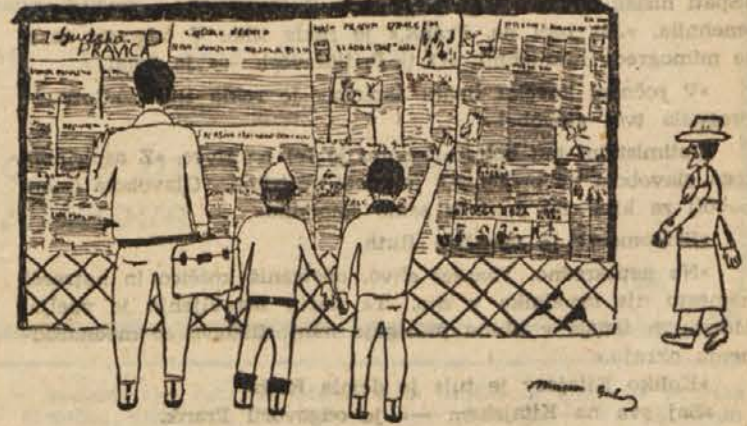
Ko se kopat greš na Savo, si jo slečeš kar čez glavo. Preden znaš loviti zajce, strgaš najmanj štiri — — — (Strajce)

Bunkati, bunkati — klešče, klavdivo pa nakovalo in koks za gorivo. Kdo vse to rabi, povej mi brez smeha

in ne pozabi dodati še — — — (meha — Kovač)

Lojze Beltram

USTA IMAM, ZOB NE POZNAM, NA VIDEZ ODURNA, A V SKOKIH PRAV URNA. V HOJI PA SLABA. KDO JE TO? — — — (ZABA)

Ljubo Mariva, I. razred gimnazije: Bralci

LEGENDA O OSTRIGI

Po neki stari japonski legendi se je ostriga nekoč hudo pritoževala, ker jo je priroda tako ustvarila, da mora biti vedno pritrjena na kamen. Hrepenela je po gibanju, po živih barvah drugih morskih živali, po barvi

Še jutri...

koral ali pa srebrnih ali zlatih ribjih školjk.

Morje, ki ljubi enako vse svoje otroke, je poslušalo to pritoževanje in v pol odprto školjko ostrigo počasi spustilo lep biser.

ŠPORT IN TELESNA VZGOJA

»10 LET ŠPORTA V SVOBODI«

Plavalci in košarkarji

Nobena športna zveza neče v tednu slavnostnih prireditev »Deset let športa v svobodi« zaostajati. Plavalci po osvoboditvi res niso dosegli tolikšnih uspehov v državnem merilu kot kdaj poprej, pa vendar v zadnjih letih opažamo pri njih viden napredek predvsem v mladih močeh. Zato bo

DVOBOJ LJUBLJANA : ZAGREB, ki ga organizirajo ljubljanski plavalni klub za 29. in 30. junij, plavalna revija v malem, kajti srečali se bodo med seboj najboljši plavalci, vater-

polisti in skakalci v vodo. Med slovenskimi plavalci imamo precej znanih imen, ki tudi v državnem merilu

Zaradi izredno slabega vremena je mednarodni atletski miting v Beogradu, predviden za včeraj, preložen na danes.

nekač pomenijo. Zato se bodo z močno ekipo Zagreba pomerili z vsemi svojimi silami in skušali izbojevati čim boljši rezultat. Dvoboj skakalcev v vodo pa bo nekakošno državno prvenstvo, ker bodo nastopili člani Narodne izbiške zaščitne organizacije ljubljanski skakalci, med katerimi imamo precejšnje število državnih prvakov. Prireditev bo razdeljena in se bodo plavalci ter vaterpolisti sudarili med seboj na Kolesarji, skakalci pa na Centralnem ljudskem kopališču na Celovski cesti. To je prireditev, ki jo bodo organizirali ljubiteljski »mokrega športarji«.

Se bolj pa se je potrdila ob tej priložnosti Košarkarska zveza Slovenije, ki bo priredila v dneh od 1. do 3. julija

MEDNARODNI KOŠARKARSKI TURNIR

Prireditelji so namreč povabili v Ljubljano dve renomirani moštvi iz Belgije in Francije. To sta BBC Heilas, prvak Belgije, in AS Montfermeil, prvak Francije. V prireditev zasledijo tretje mesto. Razen teh dveh inozemskih ekip bosta nastopila na turnirju tudi naša zvezna ligaška ASK »Olimpija« in ZKK »Ljubljana«. Turnir bo vsekakor med najkvalitetnejšimi prireditvami proslave desetletnice športa in bo na košarkarskem stadionu ZKK »Ljubljana« v Šiški. Začel se bo v petek, 1. julija s slovesno otvoritvijo, nato pa nadaljevali prihodnja dva dni. Kvaliteta sodelujočih moštven nam zagotavlja svojevrsten užitek in prepričani smo, da bodo to prireditev obiskali številni ljubitelji košarke, ki privabljajo v zadnjem času na igrišča vedno več gledalcev.

OBVESTILO

Obveščamo vsa društva, klube in sekcije, da bo redna letna skupščina Smučarske zveze Slovenije v nedeljo, 19. junija, ob 9. uri zjutraj v dvorani Zavoda za socialno zavarovanje LRS v Ljubljani, Kidričeva 5, in ne v prostorih Zveze športov Slovenije, kot je bilo to objavljeno v biltenu št. 42 z dne 8. junija 1955. Dnevni red ostane isti.

Smučarska zveza Slovenije

EVROPSKO KOŠARKARSKO PRVENSTVO

Zmaga SZ zaslužena

Budimpešta, 15. jun. (Tanjug) NEP stadion, gledalcev 3000, sodnika Velkel (Madžarska) in Armasessou (Romunija).

Jugoslavija: Loci (4), Minja, Bjegejvić, Andriješević (4), Demšar (6), Opvić (4), Komjević (8), Župančič (9), Čurić (14), Müller (10).

Rusi so izvedli še tri napade in že so vodili s 6:0. Naše moštvo je zatem zmanjšalo razliko na 8:2, toda Rusi so povečali razliko na 10:2. Potem so naši z izvrstno igro po sredi igrišča popravili na 10:7, toda sovjetskemu moštvo se je posreželo povečati razliko in v peti minuti je bil rezultat 13:10 za SZ. Zatem je bila velika borba za prednost. Naši igralci pa so bili še precej izbrani in se je sovjetskemu moštvo v prvi minuti posreželo preiti v vodstvo s 32:13. Neposredno za tem je bilo deset minut sisanje 39:16. V tem delu igre so naši nečisto podajali, tako da so ljubljanski žogo celo v popolnoma nezanimljiv položaju. Počas se je končal z rezultatom 45:28 za Sovjetsko zvezo. Večkratni evropski prvak je v prvem polčasu izvrstno igral in zaslužen vodil s tako velikim rezultatom.

LESTVICA

ZSSR	3	3	0	208:162	6
Madžarska	3	2	1	244:206	4
Bolgarija	3	2	1	219:194	4
ČSR	3	1	2	192:189	2
Romunija	3	1	2	185:202	2
Italija	3	1	2	186:205	2
Jugoslavija	3	1	2	170:205	2
Poljska	3	1	2	194:235	2

ZVEZNA ODBOJKARSKA LIGA

Partizan prvak

I. mesto v pomladanskem prvenstvu ženske zvezne odbojkarke lige si je priborila ekipa Partizana, ki je v zadnjem kolu premagala izvrstno ekipo mariborskega Branika s 3:0 (15:13, 16:14, 15:16). Branik si je izbojeval drugo mesto.

Za tretje mesto sta se borili ekipi »Ljubljana« in zagrebške »Mladost«. V medsebojni tekmi je bila Mladost boljša in je zmagala s 3:1 (16:4, 15:12, 13:15, 16:14) ter se uvrstila na tretje mesto. »Ljubljana« je četrti, Maribor peti. Novi Beograd pa ni dosegel nobene točke in je zadnji.

LESTVICA

Partizan	5	5	0	15:1	10
Branik	5	4	1	12:5	8
Mladost	5	3	2	13:9	6
Ljubljana	5	2	3	11:9	4
Maribor	5	1	4	6:13	2
N. Beograd	5	0	5	1:12	0

Šahovski kotichek

Sindikalno prvenstvo Slovenije

Pohorje, 15. jun. V predtekmovalniju za sindikalno moštveno prvenstvo Slovenije sodeluje skupaj 17 moštven. Razdeljena so takole:

I. skupina: TAM (Maribor), Hidromontaža (Maribor), železniška delavnica »Boris Kidrič« (Maribor), Centralna Narodne banke (Ljubljana), DOZ (Ljubljana).

II. skupina: Cinkarna (Celje), Diračinja PPT (Ljubljana), Litostroj, Rudnik Trbovlje.

III. skupina: Železniška direkcija, SSP Tehnika, Metalna (Maribor), »Iskras« (Kranj).

IV. skupina: MLO Maribor, Elektrotrovinca, Glavni kotodvor Maribor, Mariborska tiskarna.

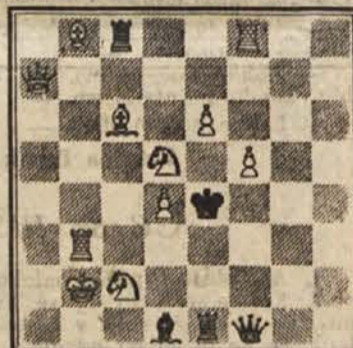
»Pucovska« partija ...

Minulo nedeljo je mednarodni mojster Puc odigral na prvi deski reprezentance Gorenjske proti ESV Easen na Bledu z nemškimi mojstri Loebbergom (ole zanimivo partijo):

Beil: Loebberg Črn: Puc
1. e4, e5, 2. Sf3, Sc3, 3. Lh3, a6, 4. La4, Sf6, 5. 0-0, Le7, 6. Sc8, b5,

Mat v dveh potezih

V zadnjem dvoboju problemstov Francije in Romunije so smagali Francozi z 59:49 točkami. Največ točk v sestavljenju dvopoteznih matov je dosegel Francez Levrier z naslednjim problemom:

Mat v dveh potezih. Rešitev bomo objavili v četrtek, 23. junija.

... in partija leta 1855!

Sahovski genij Američan Paul Morphy, ki je živel od leta 1837 do 1884, je junija leta 1855 odigral v New Orleansu naslednjo odlično partijo:

Beil: Morphy Črn: Maurian
1. e4, e5, 2. f4, e7, 3. Le4, Dh4 šah, 4. Kf1, b5, 5. Ld5, Sc6, 6. Sf3, Dh5, 7. d4, Sf6, 8. Lh3, Lc6, 9. Dc2, Sc4, 10. Sd4, b4, 11. Dc3, Dd1 šah, 12. Kf2, Sc4 mat.

Rešitev študije

Rešitev študije M. Ljubarčina, ki je bila objavljena v našem šahovskem kotichek 9. junija:

1. Sc4, Kd8, 2. Sc5 šah, Ke7, 3. Sb3, Le5, 4. f4, Lc7, 5. e5! Lh6, 6. f5, Le5, 7. Lh2, Lh2, 8. b7, Le5, 9. b6 Lh1, Lh5, 10. Sc7, Lc7, 11. c7, Le5, 12. e8 D! in dobi ...

Ce učenjak in robot igrata šah ...

Tekmovalci »Istrske regate« so s svojimi jadrnicami pripluli v koprsko pristanišče

NAJBOLJŠA UDELEŽBA DOSLEJ?

Komaj trije tedni nas ločijo od šeste mednarodne veslaške regate, ki bo praznovana zadnja prelaznica za naše veslaške organizatorje pred evropskim prvenstvom v veslanju, ki bo prihodnje leto na Bledu? Kaj so storili prireditelji, da bo tako letošnje, še bolj pa samo evropsko prvenstvo potekalo v najlepšem redu, da bo organizacija dostojna tako pomembne prireditve? Kako je z objekti?

Vsa ta vprašanja so nas zanimala, ko smo se obrnili na tovariša Benedika, ki vodi delo organizacije na Bledu. Marsikaj zanimivega smo zvedeli od njega, kar bo nedvomno zanimalo naše bralce. V Zaki gradijo hangar, ki bo predvidoma dokončan do konca meseca avgusta. Betonska dela so že končana, treba pa je objekt še pokriti in izvršiti notranja dela. Delo na tem objektu se zaradi bližnje regate ne bo forsiralo, ker se objekt gradi izključno za evropski šampionat, vendar pa bo do regate hangar še toliko dograjen, da bo lahko v njem shraniti čolne. Ko pa bo popolnoma gotov, bo v njem prostora za 50 čolnov. Nadalje bodo v njem še higienske naprave. Pred samim hangarjem pa bodo dali na vodo dva splava, da bodo lahko čolni pristajali. Po evropskem prvenstvu bodo skušali ta objekt uporabiti deloma za kopalniško, deloma kot stanovanja za naše veslaško reprezentanco, kajti v ta namen bo treba postaviti vanj eno ložišče. Veslaška zveza Jugoslavije namerava v kratkem nabaviti kompletno garnituro čolnov, ki bodo stalno shranjeni na Bledu, da bodo na razpolago tujim moštvom za regate in za trening naše reprezentance. Kot vse kaže, bo Bleg v kratkem postal center našega veslaškega športa.

Tudi oznaka tekmovalne proge bo letos nova, ker se lanski poizkusi z baloni niso obnesli. Letos pa bodo uporabili gumijaste obroče, ovite z zastavami. Najtežja in najzahtevnejša naloga, ki stoji pred organizatorji, pa je nedvomno dobra zveza med startom in ciljem. Vse naprave, kar se tiče zvez, bo letos izvršila in dala na razpolago naša mornarica. Tudi znanje bo to zadnji preizkus pred evropskim prvenstvom, kajti prihodnje leto mora vse brezhibno delovati.

Nedvomno je, da bo udeležba tujih ekip letos izredna — najštevilnejša dan njihove dokončne prijave. Torej kot vidimo, bo udeležba letos zares rekordna.

In še ena zanimivost. Dan pred mednarodno regato, to je v soboto, 9. julija, bo na Bledu državno prvenstvo v veslanju za ženske. To prvenstvo bo veljalo tudi kot izbirno sestavo naše ženske veslaške reprezentance za evropski šampionat v Romuniji.

PODJETJE ELEKTRARNA VELENJE

opozarja vse zainteresirane, ki se obračajo na podjetje za dodelitev kakršnihkoli podpor ali druge vrste prispevkov, da nima za to razpoložljivih sredstev

2213

SINDIKALNIM IN DRUŽBENIM ORGANIZACIJAMI

TRETJI KONGRES Zveze sindikatov Jugoslavije

Te dni izide

z naslednjo vsebino:

Poročila Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije o delu sindikata 1951—1954
Referat tovariša Salaja
Resolucije — Sklepi
Novi statut Zveze sindikatov Jugoslavije
Novo vodstvo Zveze sindikatov Jugoslavije

Opozarjamo vse sindikalne svete, da čim hitreje pošljejo naročila za podružnice na svojem področju.

Naročila pošljite na naslov:

Izdavaško preduzeće »RAD« — Beograd
Poštni predal 881 — Telefon komercialnega oddelka 21-149
Tekoči račun pri Narodni banki 102-T-75

CENA KNJIGE 150 DINARJEV 384 STRANI 903

Hotel ROMAN

VICKI BAUM

Sangaj

»Temu se je treba privaditi,« je menil Frank. »Tako snažno kakor v sprejemnici profesorja Richardsa v Sangaju seve ni.«

Ruth je pokorno odvrnila pogled od ceste in opazovala Franka.

»Ali si bolan?« je vprašala, ko ga je nekaj časa gledala.

»Bolam? Ne. Samo glava me nekoliko boli,« je odgovoril.

»Spati nisem mogel —« je pripomnil. Ruth se je vsa srečna nasmehnila. »Jaz tudi ne, Frank,« je rekla tiho. V odgovor se ji je mimogrede nasmehnil. »O ti Pritlikavček —« je dejal.

»V ročnem kovčku imam aspirin,« je rekla Ruth. »Bova že pregnala tvoj glavobol.«

Optimistični ton bolničarke mu je šel na živce. »Z aspirinom tega glavobola ne preženeš,« je rekel nestrpno. »Glavobola imam dovolj za kita. Tu pomaga samo smodnik.«

»Samomor?« je vprašala Ruth.

»Ne neposredno. Vzameš slivo, odstraniš koščico in natreseš namesto nje smodnika v njo. Ta način zdravljenja je vpeljal Morris in fantje v klubu prisegajo nanj. Bližava se mednarodnemu okraju.«

»Koliko Kitajcev je tu?« je dejala Ruth.

»Saj vsa na Kitajskem —« je odgovoril Frank.

Spričo njegovega recepta se je začela smejati. — »Ali kupujejo ljudje v Sangaju smodnik v lekarni?« je vprašala veselo Frank jo je pogledal, ko je počila v smeh. Prvi hip ga je njena razigranost spričo njegovega glavobola jezila, potem pa se je še sam zasmeljal. Prijel je volan z levo roko, z desno pa se je poiskal Ruthino roko na sedežu. Našel jo je, jo stisnil in si jo položil v žep suknjiča ko v gnezdo. Ruth je globoko vzdihnila, kakor vzdihujejo ljudje v sanjah. Staro ljubimkanje, stara, dobro znana, nežna kretinja, stara nerazdružnost. Svojo roko je napravila čisto mehko in ubogljivo, dokler ni sodila s sleherno koščico v njegovo.

»Dolgo se nisva videla, kajne Frank?« je vprašala plaho.

»Toda zdaj si tu,« je ponovil.

»Ali si vesel?« je vprašala.

»Ali sem vesel?« je ponovil njeno vprašanje. »Da. Vesel sem, Pritlikavček.«

Toda čez nekaj minut je postala njegova roka nemirna, razkročil je prste, potegnil njeno roko iz svojega žepa in jo položil nazaj na sedež, ko da ima opraviti z neprijetnim predmetom. Potegnil je robc z žepa, stisnil volan med kolena in se obrisal. »Nesnaga v tem mestu —« je dejal, prijel z novo vedrostjo spet za krmilo in zavil v Nanking Road. Ruth se je radovedno ozrla okrog sebe, toda njen pogled se je hitro vrnil k Franku. V zadregi je obračal glavo, si popravil ovrtnik in se pogladil po lasih.

»Hotel Sangaj, madame,« je rekel in ustavil avto, Ruth je morala dvigniti glavo, da je lahko pogledala v višino osemnajstih nadstropij. »Imenitno,« je priznala. Frank je izročil njen ročni kovček kitajskemu fantiču, ki je bil zrasel poleg nje iz tal, in dejal v zadregi: »Upam, da ti bo soba všeč. Saj boš stanovala tu samo do sobote.«

Za to, da je najel sobo za Ruth prav v Hotelu Sangaj, je imel Frank zamotan razlog in o tem je celo uro napeto razmišljal. To je bil varnostni ukrep, viseča ključavnica in zid, ki ga je zgradil kot nepremagljivo oviro med seboj in Helen. Z Ruth in Helen v istem hotelu je bil zavarovan pred vsemi izkušnja-vami, in če bi se že hotel sestati s Helen, je bilo to samo po sebi prepovedano, dokler je bila Ruth v neposredni bližini.

V trenutku, ko jo je prijel za komolec, da bi jo odvedel v hotel, jo je pocukal neki otrok za krilo. Ruth se je presenečeno ozrla. Bil je majhen, nepopisno umazan fantek, čigar popacani obraz je kar žarel od prijaznosti, smehljanja in mnogih velikih, blestečih zob. Rekel je nekaj, česar Ruth ni razumela, in pokazal na okroglo košarico, ki jo je dvignil pred njo. Bila je polna živkajočega, rumenega puha.

»Kaj pa hoče?« je vprašala Ruth. Ze je bil pristopil vratar, da bi otroka zapodil, toda Ruth je čvrsto držala drobnno, koščeno ročico, ki jo je bila pocukala za krilo. »Prodal bi ti rad tucat mladih rac,« je odgovoril Frank. »Rac —« je ponovila Ruth presenečeno. Pogledala je v košarico. Izpod puhaških kril se je prikazalo več čivkajočih glav s smešno velikimi račjimi kljuni. Ruth je očarano gledala mehko, pravkar zlezeno gomazanje. Fantek je urno vzel eno izmed rač z košarice in jo stisnil Ruth v roko. Počutila je, se stisnila na toplo in sklenila ostati v roki. Frank je narahlil fantiča, ki pa se je samo zasmeljal in mu strumno, glasno odgovoril. Prihitelo je nekaj kuličev, ki so z riksami zmeraj prežali pred hotelom, in smejali so se tako glasno in sproščeno, da je Ruth kar osupnila, kajti takšnega smeja že zdavnaj ni slišala. Z račko v roki je stala in pogledovala od Franka na otroka, potem pa vzdolž vrste tujih, umazanih, nasmejanih obrazov.

»Zakaj kričiš nanj?« je vprašala.

DNEVNE NOVICE

III. LJUBLJANSKI FESTIVAL

OD 11. JUNIJA DO 14. JULIJA

16. junija ob 20.30: »Primorske zdrahe«. Izvaja SNG Trst.

17. junija ob 20.30: Večer srbskih folklornih plesov in pesmi. Sodeluje najodličnejši folklorni ansambel »Kolo« iz Beograda z izbranim novim folklornim sporedom. Pohitimo na novo letno gledališče v Krizanohar, kjer se bomo lahko prepričali o upravičenosti mednarodnega slovesa, ki ga uživa »Kolo« tudi preko državnih meja.

Obvestilo življenjskim zavarovalnicam zaradi ugodnih poslovnih uspehov v življenjskem zavarovanju je bil zavod z vsaj zavarovalne vsote na vsa življenjska zavarovanja, ki so bila sklenjena po DZK cenikih z vsebnostjo od 1. maja 1954 dalje, — vsaj znesek vseh teh povikov na pokojnino LR Slovenije znaša 117.000.000 dinarjev. Posameznih zavarovancev zaradi prevelikega števila ne bomo navedli, o novih zavarovalnih vsotah pa bomo ob dopolnitvi — ob izdaji ali morebitni prejšnji smrti zavarovancev — priskrbeli zvišane zavarovalne vsote. Za življenjske pokojnine so bile izdane z začetkom 1. februarja 1955 in pozele, so zavarovalne vsote na polici že izračunane po novih ugodnejših cenikih. Zavarovalnici, ki bi želeli podrobneje poizvedeti, naj se obrnejo na naše krajevne zastopnike ali naše podružnice.

»Državni zavarovalni zavod, Direkcija za LR Slovenijo in Ljubljani.«

Za poročila iz Parmel Inicijativni odbor za pripravo skupnega sestanka, ki bo predvidoma v Ljubljani v začetku septembra, vas poziva, da do 16. junija javite svoje naslove tovarišju Zlatu Vrhovcu, Ljubljana, Farmova št. 4.

Zavod za slepe mladino v Ljubljani prireja v prostoru 10. občinske osovoditve ob zaključku solskega leta akademsko glasbeni in telesno-gimnastični tokami danes, v četrtek, 16. junija, ob 20 v Domu železničarjev za Trga OF (pri kolodvoru). Vstopnina je 20 v predprodaji in trgovini. Zdravila slepih na Gospodarski cesti 18 in 20 uro pred začetkom akademije pri bližnjem v Domu železničarjev. Prijavitelj slepe mladine, vladno vabljeno.

Obiščite razstavo solskih in domaćih del risarsko-slikarske sekcije KPD stivan Roba v Mali dvorani kina »Union« od 8-12 in od 14-19.30.

Gospodinja, pri mesečni nabavi na odlični

ČISTILNI PRAŠEK VERA

ne pozabiti

Od 16. junija do 19. junija (do 12 ure) bo v razstavnih prostorih Moderne galerije odprta razstava »Mladini sodobnih jugoslovanskih slikarjev in kiparjev«, ki bodo zastopali našo državo na bižnem mednarodnem umetniškem biennalu v Aleksandriji.

Okrajni odbor Ljudske tehnike, Ljubljana sporoča, da se je z Resnive ceste preselil na Lepi pot št. 4 (nasproti Tožabčni tovarni — leseni prizidki). Začetna številka telefona 20-20 ali 23-028. Prosim vse stranke, da se obračajo na gornji naslov.

Mednarodnega jezika esperanta se naučite doma v dopisnem tečaju s slikami. — Prospekt in prvo lekcijo vam pošlje proti plačilu 50 din Zveza esperantistov Slovenije, Ljubljana, pošni predal 275.

Državno akademsko izobraženih žena Slovenije vabi članice na redno letno skupščino, ki bo v nedeljo, dne 19. junija ob 19 v Ljubljani, Zupančičeva ulica 3-1.

Kakor mlo, tako spada k osebnim higienski »JELA« kopalna sol. — Desetkratna, osvaja, krepi tvoje živce. Zadržite kvantiteto »JELA« sol.

FLEX je znan! FLEX jamči kvaliteto FLEX sigurno očisti mastne madeže. »FLEX« je nepogrešljivi zahtevaj samo »FLEX«!

PREDAVANJA

Pravni oddelek pravno-ekonomske fakultete priredi v petek, 17. in v soboto, 18. junija dve predavanji uglednega univerzitetnega profesorja mednarodnega prava dunajske univerze in njenega bivšega rektorja dr. A. Verrossa, in sicer: v petek, 17. junija ob pol 18 v Zborni dvorani univerze predavanje pod naslovom: »Združeni narodi in splošnim mednarodnim pravom«. Predavanje bo v sosednji dvorani v soboto, 18. junija ob pol 12 dopoldne predavanje v Zborni dvorani univerze pod naslovom: »Ustanovna jurisdikcija držav po Predavni listini Združenih narodov«. Predavanje bo v francosčini. Pravni oddelek pravno-ekonomske fakultete vabljeno vabi na obisk obeh predavateljev mednarodno priznanega znanstvenika.

Novo predavanje priredi Akademija za glasbo 16. junija ob 18 v mali dvorani Slovenske filharmonije. Predavatelj bo terko Bežič, absolvent VI. letnika, seminar izredni prof. Vška. Tema: »Prvi poljavi narodnozabavni elementov v zgodnji glasbeni kulturi«. Vstop prost.

KONCERTI

Zadnji abonmajski koncert Slovenske filharmonije za rdeči abonma 17. junija, 17. junija. Dirigira Samo Hubad, solist je Vanda Gerovičeva. Na sporedju je Mozartova 35. simfonija, »Hafner« imenovana, Pet pesni

Kolektiv Elektrarne Trbovlje sporoča žalostno vest, da je v torek, 14. junija 1955, preminila tovarišica

MARIJA ZAGORC

Vestno in poštvalno delavko bomo ohranili v trajnem spominu.

Pogreb bo v četrtek, 16. junija 1955, ob 16. uri.

KOLEKTIV ELEKTRARNE TRBOVLJE

GLEDALISCA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Cetrtek, 16. junija ob 15.30: Matković: »Na koncu poti«. Abonma red Petek II popoldanski (Neda — Tina Leonova, Zarko — Maks Bajc, Rihard — Anton Homar, Pucejsky — Aleksander Valič) ob 20: Galsworthy: »Okna«. Abonma red E.

Petek, 17. junija ob 15.30: Matković: »Na koncu poti«. Abonma red Petek I popoldanski (Neda — Duša Počkaleva, Zarko — Andrej Kurent, Rihard — Jože Zupan, Pucejsky — Ljotje Rozman) ob 20: Galsworthy: »Okna«. Abonma red C.

PUTNIK SLOVENIJA

V PARIZ že za 11.300 dinarjev! Ogled Benetk, Milana, bivanje tri dni v Parizu, ogled Lausanne, izlet z ladjo po Zeneškem jezeru itd. — Zahtevajte informacije in prijavitelje se v najbližji poslovalnici Putnika Slovenija.

ZA TRI DNI V BENETKE z luksuzno turistično jahto »Burja«. Prijetno in udobno potovanje in križarjenje po Tržaškem zalivu. Prijave in podatki v vseh poslovalnicah.

NA VELESEJEM V CELOVEC bomo v avsturi privedli več potovanj z avtobusi in vlakom.

KROZNA POTOVANJA po Sredozemskem morju: Latakija, Beirut, Karro, Aleksandrija, Benetke! Zahtevajte pri naših poslovalnicah točne programe in cenike!

POTNE LISTE IN VIZUME za potovanja v inozemstvo vam predložimo v najkrajšem času. Vse informacije za potovanja v inozemstvo dobite brezplačno pri Putniku Slovenija.

UDELEŽENCI IZLETA na Korosko 8.-9. junija naj si ogledajo posrečeno fotoreportazo s tega potovanja v izložbi Putnika v Ljubljani.

OPERA

Cetrtek, 16. junija: Zaprt.

Petek, 17. junija: Zaprt.

Sobota, 18. junija ob 20: Mozart: »Don Juan«. Abonma red F.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaja

Petek, 17. junija ob 20: Igor Torkar: »Pisana žoga«. Abonma red Petek. Vstopnice so tudi v prodaji.

Sobota, 18. junija ob 20: John van Druten: »Grlice glas«. Izv. Zadrnjč. Nedelja, 19. junija ob 20: Norman Kraska: »John v zadregi«. Izven. Zadrnjč.

SENTJAKOBNSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Mestni dom

Sobota, 18. junija ob 20: Streicher-Kosmač: »Kam iz zadreg, veseloliga z godbo, petjem in plesom. Večerna predstava. Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje tel. št. 33-860.

ELEKTRIČNO PREDPRIJATJE »MAVROVO«

MAVROVO (INVESTITORSKA SKUPINA)

potrebuje:

več gradbenih inženirjev s prakso ali brez nje

več gradbenih tehnikov z nad 5-letno prakso

Plača po sporazumu. — Stanovanja za samce in poročene zagotovljena na gradbišču

Ponudbe pošljite na gornji naslov.

896

»VLASINA« — vodogradbeno podjetje

UPRAVA GRADNJE — SURDULICA

ima na razpolago večjo količino gradbenih izdelkov iz prvovrstnega granita in to:

kamnite kocke od 8x8 do 11x11 cm

kamnite robnike 24x16 in 18x60 cm

Interesenti naj se obrnejo na gornji naslov. — Cene so zelo ugodne.

902

MATEVŽ OMLADIČ

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 17. junija 1955 ob 17. uri, iz hiše žaost, Mala vas št. 53, na pokopališče Stožice.

Ljubljana, Braslovče, Letuš, 15. junija 1955

Zalujoči: Zena Barbara, hčerka Angela in ostalo sorodstvo

VOJNA POŠTA 6435 — KORAN

proda večjo količino železnih, jeklenih in aluminijastih odpadkov ki sodelno še uporabni

Prodaja bo 20 junija 1955 ob 9. uri in na njej lahko sodelujejo vsa podjetja in ustanove

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.

5.00-6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci! (Pester glasbeni spored) - vmes ob 6.30 Pregled tiska - 6.35 V pesmi in plesu po Jugoslaviji - 7.10 Jutranji orkestralni spored - 7.30 Gospodinski nasveti - 7.40-8.00 Zabavna glasba, vmes reklame - 11.00 Radijski kolodiar - 11.05 Glasbena medigra - 11.15 Za mlade pevce in godce - 11.30 Iz naše glasbene preteklosti - 12.00 Kmetijski nasveti - 12.10 Zbori pojo dela jugoslovanskih avtorjev - 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.00 Zveleli ste - poslušajte! - 13.30 Opoldanski koncert - 14.30 Ljudskoprosvetni obzornik: Vinko Trnkauš; Ob zaključku sezone - 1 - 14.40 Mladina pole ob 10-letnici osvoboditve - 15.15 Chanson in ritmi - vmes ob 15.30 Tečaj francoškega jezika - 39. lekcija - 16.00 Utrinki iz literature: Salkov-Sedirin: Zgodovina mesta Glupova - 16.25 Iz oper in baletov - 17.15 Koncert pesne in zabavne glasbe - 17.15-18.00 UKV program: Popoldanski simfonični koncert - 18.00 Zanimivosti iz znanosti in tehnike: Cirkonij - kovina atomske dobe - 18.10 »Pesem skozi stoletja« - ciklus samospetov iz domače in tuje glasbene ustvarjalnosti - 18.30 Iz kolektivov za kolektive: Naši postarši, njihovo delo in življenje - 18.45 Slovenske narodne poje baritonist Miro Gregorin, s harmoniko spremlja Miha Meh - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave - 20.00 Glasbeni razgled: Vznešni glasbeni dogodki doma in v tujini - 20.15 »Cetrtek večer« domačih pesmi in napevov - 21.00 Literarni večer: Božidar Borko, Ceko; Priprave na med obema vojnama - 21.35 Spored popularnih orkestralnih skladb - 22.15-23.00 Moderna plesna glasba.

22.15-23.00 UKV program: Jazz-Cocata! - 23.00-24.00 Oddaja za tujino - na valju 327,1 m (Prenos iz Zagreba)

VESTI IZ KRANJA

PRESERNOVO GLEDALIŠČE

Petek, 17. junija ob 20: B. Shaw: »Hudičev učence« Izven.

Nedelja, 19. junija ob 18: B. Shaw: »Hudičev učence« Izven in za po-deželje. — Zaključek sezone.

DROBNI OGLASI

SKLADIŠČNIK železninar dobi službo takoj pri »Indos«, Ljubljana-Moste, Ob zvezici.

PRKLIK. Podpisani Ludvik Pirč preključujem s tem žalivke, izrečene proti orgonom sindikalne podružnice Gosodne uprave Straža na sestanku dne 4. junija 1955 ter se jim zahvaljujem, ker so odstopili od tožbe. — Ludvik Pirč. N 82

REZKALCA in 2 skoblarja sprejme takoj »Indos«, Ljubljana-Moste, Ob zvezici. — 2207

STENICE, miši, podgane — zanesljivo uničujemo. Zavod »Klikon«, Beograd, Gospodar Jovanova 52, telefon 21-614. 17551

Protiperonosopna služba

Poročilo za dne 15. junija 1955

Temperaturne prilike so ostale večeraj v glavnem neizpremenjene. Srednje dnevne temperature so se gibale med 12 in 15 stop. C, v jugovzhodnem predelu pa med 15 in 17 stop. C. Neznatne padavine nevihtnega značaja so bile najizdatnejše v Ajdovščini, 6,0 mm. Srednja relativna vlaga se je gibala med 60 in 70 odst.

Napoved: Na Primorskem je zaradi nizkih temperatur še čas za drugo škropljenje. Tam, kjer drugega škropljenja še niso izvršili, naj to izvršijo do naslednjih datumov:

Do 16. junija naj pošokrope vinograde v Goriških brdih in spodnji Vipavski dolini.

Do 17. junija naj pošokrope vinograde v okolici Smarja nad Koprom in Komna ter v zgornji Vipavski dolini v okolici Lož pri Vipavi.

Do 19. junija naj bodo pošokropljeni vinogradi v okolici Tomnice.

Do 20. junija pa naj pošokrope vinograde v okolici Branice.

UPRAVA HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE in Kmetijski inštitut

VESTI IZ MARIBORA

Okrožno sodišče v Mariboru vodi preiskavo proti Ivanu Otorepu, roj. 7. marca 1922, iz Ljubljane, Gallusovo nabrežje št. 39, zaradi kaznivih dejanj gojitelj po čl. 268 KZ, ki jih je izvrševal med drugim tudi s tem, da se je neupravičeno izdajal za gradbenega inženirja.

Pozivamo vse oškodovance, da nemudoma sporoče svoje naslove in zahtevke Okrožnemu sodišču, preiskovalni oddelku, Maribor, k opr. štev. Kio 253/55. — Okrožno sodišče Maribor.

DEZURNA LEKARNA

Cetrtek, 16. junija 1955: lekarna »Tabora, Trig revolucije 3»

Petek, 17. junija 1955: lekarna »Mejše, Meljska cesta 2»

KINO

Cetrtek:

PARTIZAN: Ameriški barvni film: »Dvignil zaveso« s tednikom.

UDARNIK: Jugoslovanski film: »Milion na otoku« s tednikom.

POBREŽJE: Ameriški barvni film: »Bagdadski berač« s tednikom.

STUDENCI: Italijanski film: »Za dva solda upanja« s tednikom.

LETNI KINO SOLA: Ameriški barvni film »Bagdadski berač« s tednikom.

Petek:

PARTIZAN: Ameriški barvni film »Dvignil zaveso« s tednikom.

UDARNIK: Jugoslovanski film »Milion na otoku« — zadnji dan!

POBREŽJE: Ameriški barvni film »Bagdadski berač« s tednikom.

LETNI KINO SOLA: Italijanski film »Za dva solda upanja« s tednikom.

KINO »UNION«

Sovjetski barvni film

»SADKO«

Tednik: »Obzornik«. Predstave ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi S. Stojljarev in A. Larianova. Glasba Nikolaj Rimsko Korzakov. V soboto, 18. junija premiera angl. barvnega filma »Škratna ravnilca«. V glavni vlogi Gregory Peck in burmanska igralka Win Man Than. — Prodaja vstopnic od 9.30-11 in od 14 dalje.

KINO »KOMUNA«

Premiera ameriškega filma

Gospa Minniver

Tednik. Predstave ob 15, 17, 30 in 20. uri. V glavni vlogi G. Garson. Prodaja vstopnic od 9.30-11 in od 14 dalje.

KINEMATOGRAFIH uro pred pričetkom predstave.

JESIČENICE: »RADIO«: Italijanski film: »Na robu propada«. Predstavi ob 18 in 20.

»PLAVZ«: Nemški film: »Luč ljubezni«. Predstava ob 18.

LETNI KINO »SVOBODA«: Angl. film: »Vidim mračnega tujca«. — Predstava ob 20. Zvezje z vlakni so ugodne.

CELJE: »UNION«: Ameriški film: »Slavolok zmage«. Predstavi ob 18 in 20.

KRANJ: »STORZIC«: Ameriški barvni film: »Lahko je ljubiti«. V glavni vlogi Esther Williams, Van Johnson in Tony Martin. Predstava ob 16, 18 in 20.

»SVOBODA«: Jugoslovanski film: »Stojan Mutikaša«. Predstava ob 19.

KINO »ŠIŠKA«

Nemški film

»Jaz in moja žena«

Predfilm. V glavni vlogi Paula Wessely, Atila Hörbiger. Režija: Eduard Bersey. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »TRIGLAV«

AMERIŠKI BARVNI FILM

»Najboljši med slabimi«

V glavnih vlogah: Robert Ryann in Claire Trevor. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17 dalje. Na programu do nedelje, 19. junija 1955

POZIV

Uprava podjetja Industrije platnenih izdelkov Jarše, pošta Domžale

poziva v smislu čl. 32 Uredbe o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 56/1953), ki so bili v letu 1954 vsaj 9 mesecev v delovnem razmerju s podjetjem in so delovno razmerje sami odpovedali (čl. 31/1 Uredbe) ali pa 6 mesecev, če jim je odpovedalo podjetje ali pa, če so zapustili podjetje zaradi upokojitve, dolgotrajne bolezni ali odhoda na odsluženje kadrovskega roka (čl. 31/2 Uredbe), da se osebno zglašajo ali javijo svoj naslov sekretariatu podjetja

zaradi izplačila presežka sklada za plače iz leta 1954

Tistim, ki jim je delovno razmerje odpovedalo podjetje zaradi disciplinsko ali sodno kaznivega dejanja, oziroma so zapustili delo brez odpovedi, nimajo pravice do deleža iz presežka sklada za plače v tem letu.

Prijave je poslati najkasneje do 31. julija 1955. Po tem roku dospelih prijavnice ne bomo več upoštevali in tudi presežkov ne izplačevali.

2191

Uprava podjetja

Po dolgi in težki bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

MATEVŽ OMLADIČ

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 17. junija 1955 ob 17. uri, iz hiše žaost, Mala vas št. 53, na pokopališče Stožice.

Ljubljana, Braslovče, Letuš, 15. junija 1955

Zalujoči: Zena Barbara, hčerka Angela in ostalo sorodstvo

VOJNA POŠTA 6435 — KORAN

proda večjo količino železnih, jeklenih in aluminijastih odpadkov ki sodelno še uporabni

Prodaja bo 20 junija 1955 ob 9. uri in na njej lahko sodelujejo vsa podjetja in ustanove

921

POMEN ELEKTRONIKE ZA INDUSTRIJO

Ob njeni pomoči lahko dela delavec na več strojih

Poročali smo že, da je bilo prejšnji teden v Beogradu posvetovanje o industrijski elektroniki. Udeležili so se strokovnjaki za to področje iz vse države. V okviru posvetovanja so priredili tudi razstavo elektronike. Elektronsko opremo so

razstavila podjetja iz vse države ter inštituti iz Beograda in Ljubljane.

S splošnim imenom elektronika označujemo vse, kar uporablja elektronsko cev kot element in kar ni namenjeno telekomunikacijam ter povezano z radijem, televizijo, telefonom in brzjavom. To je nedvomno najširše tehnično področje. Elektronika je tehnična panoga, ki posega v vse tehnične stroke. Brez nje bi bila cela področja sodobne tehnike nepomembna, ker ne bi mogla niti približno doseči sedanje ravni. V tehnično najbolj razvitih deželah je zdaj povpraševanje po inženirjih elektronike največje. Vsa elektronika sloni na temeljnem elementu sleherne elektronske naprave, na elektronski cevi. Cev je duša vsake naprave.

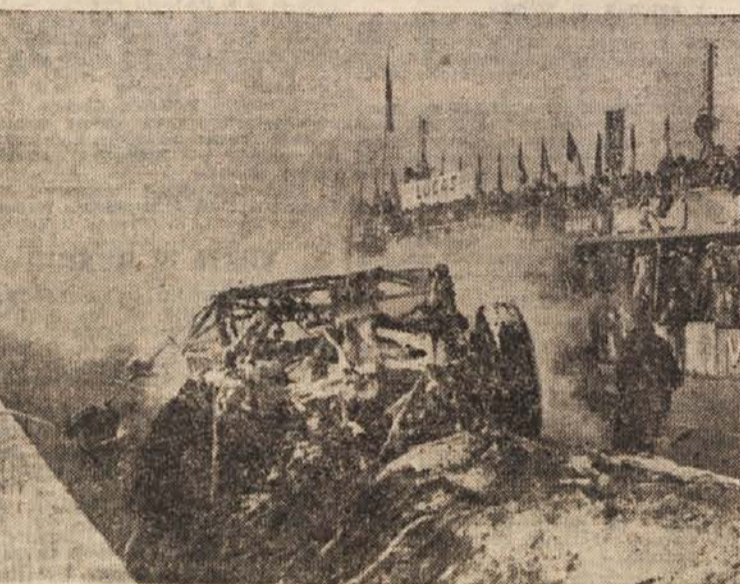
Cevi pa je mnogo, na desetstisoče vrst. Elektroniko uporabljamo tako rekoč povsod.

Tudi v jedrskih raziskavah je našla elektronika splošno uporabo. Večina instrumentov, registratorjev, števec in analizatorjev sodi med elektronske naprave. Elektronika se je razvila že tako, da se lahko človek povsem nasloni na sadove tega dela. Najbolj zamotane matematične naloge, potrebne v atomistiki, reši elektronski stroj zelo hitro in točno. Človek bi potreboval za takšne naloge več let. V letalstvu in protiletalski zaščiti je elektronika nenadomestljiva. Radar, pilotiranje na daljavo, dirigirani izstrelki, vse to je uporabna elektronika.

Industrija uporablja čedalje manj človeške sile, ker proizvaja avtomatizira. Niso redke tovarne, ki so znižale število delavcev na dobro polovico, ker lahko dela ob pomoči elektronike en delavec na več strojih. V raznih panogah industrije se čedalje bolj uveljavlja visokofrekvenčno segrevanje. Elektronika ima zelo veliko vlogo tudi v kaljenju. Kaljenje oziroma trajalo prej več ur, zdaj pa traja samo nekaj sekund. Pri tem se notranja sestava kovine prav nič ne spremeni, marveč ostane elastična kakor pred kaljenjem. V industriji plastičnih mas uporabljajo visokofrekvenčno segrevanje za vse vrste ohlajanja, lepljenja in modeliranja. Visokofrekvenčno električno segrevanje uporabljajo tudi v sterilizaciji mleka, živil, piva, medicinskih instrumentov itd.

Uporaba ultrazvokov (normalni zvok z nad 20.000 tresljaji v sekundi) se je začela naglo razvijati šele, ko so začeli te zvok proizvajati električno. V industriji so ultrazvoki omogočili temeljito preizkušanje snovi. V vodi, kjer se elektromagnetni valovi ne širijo, se širijo ultrazvočni zelo dobro. Ultrazvočni generator z ustreznim sprejemnikom uporabljajo kot podvodni radar. Z njim določijo globino morja, oddaljenost podvodnega pogorja, podmornice itd. Z ultrazvokom lahko mešamo tekočine, ki jih na noben drugi način ne bi mogli premešati. Lahko celo napravimo elmuizijo živega srebra v vodi. Steklo in kovine lahko režemo z ultrazvokom brez težav.

S tem pa še zdaleč nismo izrpnili vsega pomena elektronike v industriji. Zato je razumljivo, da je vzbudilo posvetovanje naših strokovnjakov v Beogradu tudi v širši javnosti precejšnjo pozornost.

Neposredno po nesreči v Le Mansu, kjer je bilo ubitih od dirkalnega avtomobila 85 gledalcev, nekaj nad 100 pa je bilo ranjenih. (Zgorajna slika.) Spodaj pogled na goreči avtomobil znamke Mercedes-Benz, ki je po trčenju eksplodiral in povzročil nesrečo, ki je ne pomnijo, ker je to največja nesreča, ki se je kdajkoli pripetila na avtomobilskih dirkah. Vsekakor ta dogodek ne služi v čast organizatorjem teh tekem.

Maščevanje pošte

Konservativni poslanec Walter Bromley, eden najhujših kritikov angleške poštne službe v dosedanjem Spodnjem domu, je bil na zadnjih volitvah sicer izvoljen, ni pa mogel v novem parlamentu znova zasedeti svojega mesta. Na pošti se je namreč izgubilo uradno potrdilo o njegovi zopetni izvolitvi, ki bi ga moral dobiti izvoljeni poslanec po pošti. Tako se mu je pošta maščevala za kritiko.

Te dni nastopajo na mednarodnem gledališkem festivalu v Parizu tudi gledališki umetniki iz Pekinga. Z baletno predstavo so imeli velik uspeh. Na sliki vidite kitajsko baletko, ki so jo gledalci za njeno umetnost toplo nagradili s ploskanjem

Uspeh ženske alpinistične odprave

Hitrati s poročilom, da se je angleški odpravi pod vodstvom dr. Evansa posrečilo priplezati na vrh 8579 metrov visokega himalajskega orjaka Kangčendcong, tretje najvišje gore sveta, je prišla tudi vest iz glavnega mesta Nepala Katmanduja o velikem uspehu ženske alpinistične odprave. To je bila prva izključno ženska odprava na Himalajju. Prejšnji torek se je vrnila v Katmandu. Vodila jo je Monica Jackson in njene članice so priplezale na vrh 7620 m visokega himalajskega grebena Ganeš. Razen tega je odprava raziskala neznan področje in odkrila dva nova himalajska orjaka, visoka približno po 7000 m.

Je samo kakih 200, žive pa na otočku Andanamu v Bengalskem zalivu. To plemo se imenuje Onge. Na podlagi krvnih preizkušenj so prišli strokovnjaki do sklepa, da so pripadniki tega plemena v sorodu s temnopoltimi prebivalci Oceanije, ne pa z afriškimi zamorci, kakor so doslej domnevali antropologi.

Kakor v kameni dobi

Indijska antropološka odprava je zadelala na plemo, ki ne pozna ne ognja, ne izdelovanje kamnitnega orodja. Pripadnikov tega plemena

Najboljša puška. Na sliki vidimo vojaka z novo puško ameriškega izdelka. Na puški je pritrjen daljnogled s posebno elektronsko napravo za infrardeče žarke, tako da lahko streljajo z njo tudi v temi.

Najmočnejši rentgenski aparat za zdravljenje raka

Neka londonska bolnišnica je dobila najmočnejši rentgenski aparat za zdravljenje raka, linearni akcelerator z zmogljivostjo 15 milijonov voltov. V tem oziru je zdaj prva bolnišnica v Veliki Britaniji in najbrž tudi na vsem svetu. Ta aparat bo omogočil tudi dve novi terapevtski metodi — elektronsko in nevtronsko terapijo. To je ena njegovih največjih prednosti. Pri prvi metodi uporabljajo elektrone iz tega aparata za obsevanje novotvorb. Elektroni z energijo 15 milijonov voltov prodre v tkivo 7,5 cm globoko, kar je za terapijo zelo važno. Strokovnjaki pravijo, da so pri nevtronski terapiji uspehi bistveno drugačni kakor pri obsevanju z rentgenskimi žarki, in da je v nekaterih primerih moč lokalizirati terapevtski učinek elektronov na določene dele telesa.

V prihodnjih nekaj letih bodo linearni akcelerator uporabili za znanstveno proučevanje novih metod zdravljenja in biološkega učinka obsevanja. To je prvi veliki aparat na svetu, namenjen izključno znanstvenemu proučevanju radiobiologije. V začetku bodo zdravili z njim zelo malo bolnikov. Angleške zdravstvene oblasti pravijo, da so sklenile uporabiti ta aparat za znanstveno raziskavo učinka obsevanja na živa tkiva. V času, ko bi mogoče obsevanje vplivali na bodočnost človeštva, pa naj bo v vojni ali miru, je bistveno važno, da dobro poznamo učinek obsevanja na živ organizem. Za zdaj vemo še zelo malo o podrobnem mehanizmu proučevanja celice, skozi katera grede jonizirani žarki.

Učevanje izpopolnjuje znanje o načinu, kako radiacija vpliva na živa tkiva, bi lahko tudi pripomoglo, da bi odkrili nove metode zaščite pred žarčenjem in zboljšali metode radioterapije. Prvi poizkusi so v celoti potrdili pričakovanje v zvezi z novim akceleratorjem, ki so ga gradili po posvetovanju z znanstveniki inštituta za proučevanje jedrske energije v Harwellu. Tudi ta inštitut je naročil tak aparat za svoje raziskave na področju jedrske fizike.

Linearni akcelerator je zlasti primeren za takšne raziskave. Elektroni prihajajo iz njega v kratkih eksplozijah. Vsaka traja milijontinko sekunde in med vsako eksplozijo je intenzivnost žarčenja zelo velika. V milijonskem delu sekunde dobe iz tega aparata kakih 15.000 rentgenov. To je omogočilo proučevanje kinetičnih reakcij, ki povzročajo žarčenje. Razen tega, da takšno pro-

»Saj je vendar rečeno v namemni pogodbi, da morava izročiti stanovanje v takšnem stanju, v kakršnem sva ga prevzela.«

Hiša za slepce

Društvo slepih na Danskem bo začelo v kratkem graditi stanovanjsko hišo za svoje člane. V njej bo 63 stanovanj, prilagojenih slepcem. Razen tega bodo v hiši družabni prostori, delavnice za slepe, parna kopalnica in posebne sobe za zabavo in razvedrilo slepih stanovalcev. Nekaj novega bo radijska naprava z zvočniki v vsakem stanovanju da bodo slepi zmeraj poučeni o dogodkih doma in po svetu. Ker so radijske vesti prekratke, jim bo vratar vsak dan prebral izvlečke iz dnevnikov.

Bizantinsko naselje so odkopali

Na otoku Cipru so odkopali arheologi na zamotni obali 20 km severno od Phaposa bizantinsko naselje iz 7. stoletja. V njem je bilo približno 1000 ljudi. Razen tega so odkopali tri velike cerkve z mnogimi marmornimi kipi, parno kopalnico in grobom. Arheologom se še ni posrečilo natanko ugotoviti, za kakšno naselje gre, čeprav imajo v rokah zapiske starih geografov, ki kažejo, da je bilo v starih časih na tem področju naselje z imenom Drepahon.

»Rajši se poročim,« svetuje mati hčeri, »moški dajejo prednost neumnim goskam.«
»Ja, mama, tako je bilo, ko si bila ti mlada, zdaj pa je čisto drugače.«

SONCNA OBALA

88. S Sončne obale so opazovali to silno bitko z viharjem. Kadar se je »Metulj« pogreznil v dolino med dvema valoma, so s tesnobo v srcu čakali, če se bo na grebenu pokazalo prevrnjeno ali dvignjeno jadro. Prvih sto metrov je bilo najteže, potem pa je Miha mehanično prestrzel sunke vetra in valov. Pred očmi je imel neprestano Radotovo podobo. Spomnil se je dogodkov zadnjih dni. »Ali ni bolje, če se vrnem in rečem, da ne morem čez?« se je zagrizel dvom vanj. »Ne! Nikoli!« je zatri sebično misel. Niti četr uro ni minilo, ko je »Metulj« pristal ob južnem bregu jezera.

89. Miha je ves zasopjen stekel proti nekaj sto metrov oddaljeni skupini hiš v Ukancu. Skoraj zvalil se je skozi prva vrata. »Kje je tu zdravnik?« je hlastno vprašal. »Kaj se je zgodilo?« se je začudil možki srednjih let. »Zdravnika ličom, nujno.« »No, kaj pa je? Jaz sem zdravnik.« Fant je v nekaj stavkih vse povedal. Zdravnik je naglo spravil v torbico nekaj instrumentov in se sta oba odhтела proti »Metulju«. »Nič se ne bojte, pripeljem vas varno na ono stran,« je dejal Miha, ko je videl, da zdravnik z nezaupanjem gleda na »Metulja« in na razbrzdano jezersko gladino.

90. Veter je še močnejše pihal. Valovi so zdaj toliko jadrnico ob bok. Nekaj metrov od brega je »Metulj« prvič zajel vodo. Zdravnik se je oziral po kopnem: »Najbolje bo, če se vrneva,« je predlagal čez čas. Miha teh besed ni hotel slišati, le nekoliko je popustil jadro in še bolj določno zakrmaril proti Sončni obali. Pol poto sta že preplula. »Morda pa bo le šlo,« si je mislil zdravnik in gledal fanta. Nenadoma je »Metulj« vtrepetal kot v vročici, jadro se je silovito napelo in sekundo zatem s prelomljenim jamborom zdrknilo v vodo.